

Kiállítás:
 Egész évre 16 K
 Félévre .. 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra
 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel 11 Kiadja A NAP Ujságvállalat

Egy szám
2 Krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és
 a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖHK SZILÁRD-UTCA 9

I. évfolyam BUDAPEST, PÉNTEK, 1907 OKTÓBER 18 44. szám

A Hir 44-ik száma:

Kossuth védte a kiegyezést a függetlenségi pártban

Elaltatják a bank-ügyet. Sok az elégedetlen! Nagy György kilépett a 48-as pártból, Rátkay Lászlónak is ez a szándéka. Apponyi mondja: a viszonyok kedvezőtlenek!

VÁLSÁGOS a király állapota

Aggasztó hírek érkeztek. A láz fokozódott. Nagy izgalom Bécsben

POTOCSNYÁK megint szemtelenkedik

A nagy zürzavarban a Ház a horvátokkal bibelődik

MERÉNYLET a magyar nyelv ellen

A nagyszabeni polgármester hivatalos nyelvet német. Eldicsékszik vele A Hirben

Titkos függelék a bankról

Wekerle elhallgatta a kényes megállapodásokat. Ilyenek is vannak. A Hir leleplezi.

Horvát árulás

Az osztrákokkal konspirálnak. Megbeszéltek a haditervet Magyarországon ellen

Vagdalkoznak a katonák

Egy marosvásárhelyi főhadnagy véresre sebezett egy békés polgárt

Becsapták a vasutasokat

Csak papirosra rendezték a fizetésüket

LEÉGTEK a petrozsényi erdők

Ezer hold lángban. Tíz halot!

Kilenc riport

Bródy Sándor regénye

Mi vagy te: 48-as?

Hatvanhét óta ez a negyedik kiegyezés, de ha rossz volt az első, rosszabb a második, legrosszabb a harmadik: föltétlen bizonyos, hogy ez a negyedik a legeslegrosszabb. Az eddigiek csak a pénzünket vették el, de ez a bőrünket nyuzza le, különösen lenyuzza a 48-as párt bőrét, holott ezt éppen maga a 48-as kormány hozta a nemzet nyakára.

Mert mi a cél? Restaurálni a félig megbukott Hatvanhetet, ami csak úgy sikerülhet, ha a negyvennyolcas pártot a sárga iszapig bemártják a közösügyes dolgokba. Bécs éppen a negyvennyolcas párttal akarja a kvótát felemeltetni, hogy aztán a nép örök időnkig az orra alá dörgölje az asztalon szónokló 48-asnak: Te akarsz negyvennyolcas lenni, te ripók, aki fölemelted a kvótát — a mit pedig a hatvanhetes pártok sohasem tettek meg!

Mint hogy pedig a népnek igaza lesz: a negyvennyolcas ember milyen képpel álljon ki aztán a nép elé? Elbujik úgy, hogy még a színét se látják s átengedi a teret a hatvanheteseknek. Wekerlének és Bécsnek pedig ez kell! Ez kell és nem a negyvennyolcas párt, aki most ugyan hitványabb akar lenni a legortodoxabb hatvanhetesnél — de akiben egy szent napon mégis fölébredhet — a 48-as oroszán!

Hogy azonban föl ne ébredjen: el kell pusztítani a föld színéről. El kell, de hogyan? Hogyan, hát előbb le kell jártni csuful s mikor már kellőképpen le van járva: akkor bele kell vinni egy népszavazatba. Ott aztán úgy elhull a párt, mint ősszel a légy, hirmondó is alig kerül vissza belőle s ezzel Bécsnek két dolga sikerül: a közösügyes kiegyezés a kvótáemelés (amit többet az isten se vesz le a nyakunkról), meg a 48-as párt is eltűnik a föld színéről!

Az isten pedig vaksággal verte meg a vezéreket és a 48-as pártot, hogy mindezt nem látják. Szinte azt lehet mondani, hogy az alkura lépett vezéreket az isten haragjában adta a nemzetnek, hogy vigyék bele a nagy negyvennyolcas pártot — a katasztrófába. Bármilyen nagy emberek is legyenek azonban a vezérek: ehhez joguk nincs s eljárásuk ellen, az élő isten nevében tiltakozunk kell! Nem mi tépjük le, a vezérek maguk tépjük le a fejükről a babért s zokon nem

vehetik, ha nemzeti jogainkat kiméletlenséggel helyezzük a személyük fölé! Viselniük kell elrettentő cselekedeteik minden porcikájáért a történelmi felelősséget s viselniük kell annak az irtózatosságnak a súlyát, hogy a nemzet lángoló ereje által nagygyá lett negyvennyolcas pártot éppen ők, a vezérek teszik tönkre Bécs érdekében, — Bécsnek a kedvéért!

A királyi ágynak megvannak a maga északító mérgei, mondotta I. Napoleon, de megvan a magyar miniszteri székek is, mert ha nem volnának meg, hogyan magyarázható meg az, hogy Kossuth Ferenc mint egy II. Tisza Kálmán ragaszkodva a hatalomhoz, nem tudta megakadályozni azt, hogy a kvótafölemelés a limine visszautasítottassék. Pedig nem kellett volna egyebet tenni, csak a törvénykönyvre kellett volna tenni a kezét.

Minekünk a kormány összes tagjai He-kuba, még Apponyi is, aki inkább szeret hatvanhetes lenni, mint negyvennyolcas, nekünk csak Kossuth Ferenc a negyvennyolcas vezérünk. A többi miniszter tehát csinálja meg azt, amit a szíve diktál, — de mit szólunk Kossuth Ferenchez? Mit? Aki korpa közé keveredik, azt megesszik a disznók s nem Kossuth Ferencé, a mi keservünk az, hogy megesszik Kossuth Ferencet is!

Deák Ferenc mondotta, hogy a hazáért mindent föl kell áldozni, csak egyet nem, magát a hazát, — ennek ellenében Kossuth Lajos pedig azt mondotta, hogy a nemzeti becsületért még a hazát is föl kell áldozni. Itt is a nemzeti becsületről van szó, de érte nem a hazát, csak legfeljebb a miniszteri széket kellene föláldozni. Miért nem jutnak Kossuth Ferenc eszébe apjának híres szavai, amikor Debrecenben megválasztották az ország kormányzójának: Kormányzó lesz, amíg akarják, amíg a kormányrendszert végképp meg nem alapítják, amíg a nemzet tökéletesen biztosítva lesz, de az örökkévaló istenre és becsületszavára esküszik, hogy azontul csak szerény és szegény állampolgára akar lenni a hazának.

Vágja oda Kossuth is a miniszteri tárcát — ha másképp nem megy — a császártónusához, álljon újból harcos vezérnek az élünkre s mi is esküszünk az örökkévaló istenre, hogy vele — győzni fogunk!

Horvátok napja

A képviselőház ma nyomott hangulatban formális ülést tartott. A horvátok lemondtak bizottsági tagságaikról. Potocsnyák durva hangú levelet írt az elnöknek

Ma délben a nap is kedvetlenül, pislogóan sütött be a hatalmas táblákon, ólom-szürke volt a hangulat a folyosókon. Unott, fásult, kínos a levegő, az emberek kerültek egymást, nem mernek beszélgetni sem, mert mit mondhatnának egymásnak? Panaszkodni, zugolódni lehetne csak, ha szabad volna. De a tegnapi fogadkozás, szittyaharag szépen elült; ma már alig van nyoma a Házban. Akinek valami baja van, az otthonmaradt. Ma csak a válogatott csapatok jöttek be, azok akiknek minden mindegy, akik mennek a kiegyezés hőseivel tűzön-vízen keresztül.

Egyik képviselő még zsebkendő is tart a szája elé, hogy egy árva szót ki ne ejtsen. Köhécsel is egy kicsit a zsebkendőbe.

— Mi bajod, öreg? — kérdezik tőle.

— *A lenyelt béka brekeg ki belőle!* —

feleli hamar egy újságíró és már nincs is ott, mert az emberek kedve nagyon nem áll ma tréfára...

Tizenkettőre volt hirdette a mai formális ülés kezdete, de negyed egy felé Wekerle még ott áll egy sarokban és magyarázza az kiegyezés gyönyörű előnyeit. Szomorúan bólogatnak neki a körülállók és a mikor megindul befelé a terembe, ballagnak, ballagnak utána.

A mai rövid ülést egyébként, az ő szokott szemtelenségükkel, a horvátok foglalták le maguknak. Először is felolvasták a horvát képviselők a bizottsági tagságokról való lemondólevelét. Nem tetszik nekik, hogy a magyarfaló *Urbanics* helyett *Drohobeczký* püspököt küldte a Ház az egyik bizottságba. Aztán *Potocsnyák* külön is írt egy levelet az elnökhöz. Ez a levél olyan arcátlan, vakmerő, pökhendi hangú, hogy még horvátoktól is sok. Potocsnyákot arra ítélték, hogy kövesse meg a képviselőházat, mert amikor egyszer az egyik bizottság ülésére meghívták, *visszautasította a magyar nyelvű meghívót*. Ezért bocsánatot kellett volna kérnie, de a levelében durván, sértően kijelenti, hogy ő nem kér pardont, mert neki joga van arra, hogy horvátul hívják meg.

Ez az arculcsapás sem okozott olyan felháborodást, mint egyébkor keltett volna. Potocsnyákot a mentelmi bizottsághoz utasították és aztán áttértek a bizottságok megalkotására.

A képviselőház ülése

— Október 17-én. —

Tizenkét órákor nyitotta meg a Ház mai ülést *Justh* Gyula elnök. Észrevétel nélkül hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök: Jelenti, hogy a horvát képviselők együttes levelet intéztek az elnökséghez; ebben a levélben tudtul adják, hogy az összes bizottságokban való tagságukról valamennyien lemondanak azért, mert *Urbanics* helyébe a függetlenségi *Drohobeczkýt* választották.

Felkiáltások: Miért nem mond le *Popovics* a jegyzőségről?

— A fizetés miatt?

— Mondjanak le a mandátumokról is.

Elnök: *Hentaller Lajos* távirattal értesített, hogy lemond a mentelmi bizottságban való állásáról. Ugyancsak *Potocsnyák Ferenc* levelet intézett az elnökséghez; levelében kijelenti, hogy nem hajlandó eleget tenni a Ház ama határozatának, amely őt az országgyűlés megkövetésére ítélte.

Hencz Károly jegyző: Felolvassa Potocsnyák levelét, amely telve van a magyarság ellen elkövetett sértésekkel. Nem kér bocsánatot, mert nem vétett semmit. Azok követték el a hibát, akik őt köteleessége teljesítése közben jogtalanul megfosztották a szólás jogától. Az utolsó utcai koldust is megkövetné, ha hibás volna, ha tudná, hogy megsértette. Végezetül hangsúlyozza, hogy a Házat semmiféle módon nem fogja megkövetni. (Nagy zaj minden oldalon.)

Az elnök javaslatára ezt az ügyet a mentelmi bizottság elé utasították.

Elnök: Jelenti, hogy a bizottságok és az osztályok megalakultak. Felolvassa a megválasztott elnökök és jegyzők névsorát. *Benedek János* mentelmi jogának megsértését jelentette be nála. Az ügyet a Ház a mentelmi bizottsághoz utasította.

Günther Antal igazságügyminiszter bejelentette a polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslatot.

Okolicsányi László az állandó igazoló-bizottság elnöke tesz jelentést.

Fenyvesi Soma a bíráló bizottság tagja letette az előírt esküt.

A napirend megállapítása során elhatározták, hogy a legközelebbi ülés jövő héten, kedden lesz.

Az ülés negyed két órákor végződött.

Kiegyezés II.

Annyi az árulás a kiegyezési szerződésben, hogy mindent nem is mertek belevenni. Van egy külön megállapodás a bank-közösség meghosszabbításáról. Lényegét elmondja

— A HIR. A címe: —

Titkos függelék

Ha nem is nagy, de jelentékeny vívmánynak mondja a miniszterelnök a kiegyezési szerződésnek azt az új intézkedését, hogy az osztrák kormány megadta a magyar értékek pupillaritását. Ez azt jelenti, hogy odaát ugyanolyan pénzügyi elbánásban részesülne minden magyar értékpapíros, mint idehaza. Kauciókat, gyámpénzeket, katonai ovadékokat éppugy lehetne magyar értékpapírosban elhelyezni, mint osztrákban. Hát ez nem jelentéktelen újítás s ha valóra válik, mindenestre megkönnyíti a magyar papírosok forgalmát Ausztriában, fölveri az árukat s friss pénzt árasztana el az országban.

Ámde *Wekerle* elhallgatta a titkos függelék egy olyan súlyos intézkedését, amely máris illuzóriussá teszi a vívmányt. A teljes pupillaritást csak az a magyar államjárdék kapja meg, amelyet a magyar kormány az 1867-ben önként elvállalt osztrák adósságnak, az úgynevezett *blokknak* konvertálására fog bocsájtani. Az ezt az összeget felülhaladó értékű magyar értékpapírosok pupillaritása csak megszorított lesz, azonban mind a teljes, mind a megszorított kedvezményre csupán akkor tarthat igényt a magyar állam,

ha az osztrák-magyar bank szabadságát a magyar parlament is meghosszabbítja s ha a mindkét részről megállapított újabb bank-közösséget a császár, illetve a király szankcionálta.

Sem addig, sem a meghosszabbítandó közösség lejáratá után a magyar értékpapírosok pupillaritását Ausztria nem adta meg. Ez a titkos függelék egyszerűen kimondja, hogy a bank-közösség meghosszabbítása nélkül nincsen semmi kedvezmény, de ugyanez a titkos megállapodás parancsolja is egyuttal, hogy

a magyar kormány a közös bank privilégiumot legalább 1917-ig meghosszabbítja.

A magyar értékpapírosokat Ausztria értékpapíradóval is sújtja. Ezt az adót is elengedik abban a pillanatban, amikor a bank-közösséget meghosszabbította a parlament — *Wekerle* mégis mint a tányeles vívmányokat tünteti föl ezeket a föltételes koncessziókat. Bátran megethette, nemcsak azért, mert *Wekerle* mindent megengedhet magának a mai parlamenttel szemben, hanem azért is, mert állja a titkos alkut is, a közös bank meghosszabbítását. Alaposan megásta a kormány az önálló magyar jegybank sorsát, de a magáét és a parlamentét is. Ez a társaság nem kerül vissza többé a Házba. Seprővel fogja megkergetni őket a nép, akárhol és akármilyen programmal és ígérettel fogja is az ország bizalmát keresni.

Adóreform. Félhivatalosan jelentik, hogy *Wekerle* Sándor miniszterelnök a képviselőház keddi ülésén terjeszti elő az adóreformról szóló törvényjavaslatokat. Ezek a törvényjavaslatok nem ismeretlenek előttünk. *A Hír* a javaslatokat, amint elkészültek, megszerezte és a múlt héten egész ter-

jedelmükben nyilvánosságra hozta. Az adóreform: egész *Wekerle*. Csupa be nem váltott ígért.

Német világ Magyarországon

Nagyszében polgármestere németül levelez a magyar hatóságokkal. Beismeri *A Hírben*

Hol a belügyminiszter?

Nagyszében városa, amely magyarellenes érzelmeivel már sokszor megbotránkozta az ország közönségét, most újabb, az eddigieknél nagyobb botrányt produkált, a mely nem is maradhat annyiban. Melegen ajánljuk az esetet a belügyminiszter ur figyelmébe. A skandalum ott indul, hogy a városi tanácsnak valami lakásügyben dolga akadt a Nagyszébenben állomásozó hanvédparancsnoksággal. Sioldia honvédelezredes lakásáról volt szó s a tanácsnak át kellett írnia a honvédséghez. Meg is cselekedte — ékes német nyelven, ahogy ez az átirat címzésének szószerint való másolásából kitünik:

M. Z. 1713/1907

AN DAS LÖBLICHE KÖNIGL. UNG. HONVÉDSTATIONSKOMMANDO

IN HERMANNSTADT

(aláírás)

DER MAGISTRAT.

Ez az első, kisebbik fele a skandalumnak. A nagyobbik, felbőszítő része pedig az, hogy *A Hír* tudósítója erre a német nyelvű átiratra vonatkozólag telefonon fölívta *Dörr* Albert urat, Nagyszében város polgármesterét és megkérdezte tőle, igaz-e a dolog, megtörtént-e s ha megtörtént, mint eshetett meg? A polgármester ur tört magyarsággal a következő fölvilágosítással szolgált:

— Az aktát nem intéztem s most hamarjában nem tudok utánanézni, ha vajjon a kérdéses átirat csakugyan elment-e innen. De elmehetett. Megtörténhetett, hogy az átirat nyelve német volt. Mert a város hivatalos nyelve német. És mi az itteni hatóságokkal állandóan német nyelven levelezünk.

Igy szólt a fölvilágosítás. Tehát nem véletlenül, nem tévedésből, a törvény nem tudása okán használta Nagyszében városi tanácsa a német nyelvet, amikor a magyar királyi honvédséggel levelezett, hanem szántszándékkal, tudatosan s nem kivételképp, hanem azért, mert ez a rendes gyakorlat. Nagyszében városának német a hivatalos nyelve. És ezt a város feje, a magyarság öre, az érdekeink letéteményese jelenti ki.

De nem addig! Nagyszében városának nem német a nyelve és addig nem is lesz az, amíg az országot — mondjuk — el nem foglalja a német. Tudjuk mi nagyon jól, honnan fuj ez a roppantul önérzetes hang. A hermannstadti szászok Nagy-Németországról álmodoznak és addig, amíg az államuk be nem teljesedik, legalább átiratokban, aktákban és efféléken játszanak germá-

nosdít. Hát majd kiábrándítjuk őket. Tessék a nemzetiségi szemtelenkedésnek ezt a legújabb virágát tudomásul venni s a magyarságnak szigorú és teljes elégtételt szerezni odalenn. Arról nem is szólván: megérjük-e valaha, amíg maga a magyar királyi honvédség fogja visszaküldeni és megtorolni a nagyszabeni átirathoz hasonló sértéseket?

SIRBATÉTEL ELŐTT

— A ravasz Wekerle —

Aránylag kitűnő tervvel állt elő Beck Lajos, a körmenyi kerület függetlenségi képviselője. Wekerle azt állítja, hogy a bankszabadság dolgában megőrizte a parlament szabadságát. Ha így van, nem lehet akadálya annak, hogy a függetlenségi párt ünnepies nyilatkozatban kimondja, hogy a bankszabadságot soha többé meg nem hosszabbítja s hogy 1910-re felállítjuk az önálló magyar jegybankot. Ez a helyes indítvány lényege.

Elmondták a Házban Wekerle Sándornak is, de a ravasz politikus nem örült meg neki. Nem mondta, hogy nem helyesli, hanem ezt a csöndes megjegyzést tette:

— Nem bánom, tegyétek meg. Irjatók alá mindannyian a nyilatkozatot a pártban s hozzátok nyilvánosságra is — de majd csak a kiegyezés elfogadása után.

Tetszik érteni? Előbb szavazza meg a képviselőház a közös bank meghosszabbítását, azután tiltakozhatik ellene... Azután... amikor már hiába tiltakozik.

ÚJ REND az igazságban

Günther Antal elkészült az új polgári perrendtartással. Jó gondolatok, régi tervek

Vaskos kötetlepte meg a Házat, de még inkább a jogászvilágot Günther Antal igazságügyminiszter. Szép csöndben, menten a politika zaklató fordulatától, elkészült az új polgári perrendtartás. Nehéz utat tett meg a perrendtartás, amíg idáig eljutott. Dolgozott rajta már Plósz Sándor, addig esiszólgatott, simított rajta, amíg végül egészen más lett belőle, mint amit vártak. Valahány miniszter utána következett, mind azt hitte és remélte, hogy a polgári pörök ezer bajának megszüntetése, az új rend megalapozása az ő nevéhez, az ő működéséhez fog fűződni.

Jöttek-mentek a miniszterek, míg most végre megkaptuk a nevezetes törvényjavaslatot. Óriási az anyag és óriási az a változás is, ami vele jár, ha a javaslatból törvény lesz. Sok kényes összeütközésnek, zavarnak és vitás kérdések veszi elejét. Pontosan megállapítja ezuttal az eseteket, amikor a bírót a bíraskodásból ki lehet zárni, viszont kiszélesíti a lehetőségét annak, hogy a pörösködő fél ügyvéd nélkül is megvédelmezhesse a maga igazát. Megkapja a szegényjogot ezentúl a pörös fél akkor is, ha nem éppen koldus-szegény, de nem kapja meg az, akinek a keresete eredménytelennek látszik. Beható intézkedések szólnak a tanu-kihallgatásról és az eskü alatti vallomásokról. Bizonyos precíz meghatározásait kapjuk a perköltségek megállapításának, a főlebbezésről, a házassági pörök viteléről, szóval sok olyan dologról, a mire nálunk, ahol mindenki pörben áll valakivel, valóban szükség volt és van.

Életbe lép-e valaha a sok jó intézkedés, ki tudná megmondani. Súlyos akadályok fekszenek előtte: a kiegyezés, a kvóta fölemelése és a legyilkolt magyar bank teteme.

Kossuth védi a kiegyezést

Fölsorolta az előnyöket Persze tapsoltak neki

Mindent meg kell szavazni, különben megbukik a kormány!

Ébred az ország Megkérdezik a választókat

Egy kilépés, — folytatása következik

Teljes hét negyedórán keresztül — tessék csak jól meggondolni: hét negyedóraig — beszélt, érvelt, kapacitált, kérelt, dicsért ma Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, a parlamenti többség vezére. A függetlenségi párt értekezletén teljesítette ezt a kimerítő munkát Kossuth Ferenc, abban a szent meggyőződésben, hogy sikerül rávenni a párt zugalódó elemeit a borzasztó vereséget jelentő kiegyezés elfogadására. Nagy árkus papirosok voltak a pártvezér előtt: abból olvasta föl mondanivalói legnagyobb részét. Kiemelte a kiegyezésnek azokat az előnyeit, főleg a közjogiakat, melyeket balzsamul szántak a nagy, irtózatos vereség fájdalmának enyhítésére. Valóban, Kossuth Ferenc mindent elkövetett, hogy a kiegyezés megszavazását biztosítsa. Erre ígéretet tett ő maga, személyesen az osztrák miniszterelnöknek, de az egész Wekerle-kabinet köti állását a kvótaemeléshöz s a kiegyezés elfogadásához. Az olykor szürke előadást — legkivált a szakkérdések fejtegetését — kevesen értették meg, de azért tapsoltak és helyeselték néha. A lelkesedés akkor volt a legnagyobb, amikor Kossuth egy merész kijelentést tett, azt, hogy „én számílok az ön függetlenségi pártomra“.

A sok beszédnek nem sok az eredménye. Azoknak, kiknek tegnap nem tetszett a kiegyezési országosulás, ma sem tetszik és a függetlenségi párt zöme követeli, hogy az önálló bankot három esztendő múlva állítsuk föl. Ez a hangulat már egészen általános, és hiábavalónak látszik Apponyi és Kossuth érvelése, mert a bankközösség fenntartásához a függetlenségi párt semmi szin alatt nem járul.

A függetlenségi párt ma este öt órakor Kossuth Ferenc elnöklésével értekezletet tartott; a kormány részéről jelen voltak Apponyi Albert és Günther Antal miniszterek, Tóth János, Meskó László és Mezössy Béla államtitkárok.

Napirend előtt

Az értekezlet megnyitása után bejelentette az elnök, hogy Bartha Miklós siremlékét szombaton délelőtt tizenegy órakor avatják fel a kerepesi-uti temetőben. Erre az ünnepélyre meghívja a párt tagjait. Indítványozza ezután, hogy azon horvát képviselők helyére, akik bizottsági tagságukról ma a képviselőházban lemondottak, a párt szavazzon újból ugyanazoknak megválasztására, akik ma ezen állásukról lemondtak. A párt ezt helyesítőleg tudomásul vette.

Ezek után Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter rátért az értekezlet tulajdonképpeni tárgyára, a kiegyezésre vonatkozó felvilágosítások előterjesztésére. A miniszter a következő beszédet mondta:

Kossuth beszéde

Midőn a kormány megkezdte a kiegyezési tárgyalásokat Ausztriával, nehéz helyzetben volt. Szembe találta magával az erős és fejlett iparu Ausztriát, amely el volt határozva kihasználni előnyeit és mögötte egy hosszú, küzdelemben kifáradt ország állt. Ha nem sikerült

volna a szerződést megkötni, az ország igen súlyos helyzetbe került volna, mert igaz ugyan, hogy az esetben a status quo fenntartása lett kikötve, midőn a jelen kormány megalakult, de ennek keretében belül erős guerilla harcot folytathattak volna az osztrákok ellenünk.

Az erős Ausztria

Részletesen felsorolta ezután Kossuth miniszter mindazt, hogy mivel károsíthatna volna Ausztria Magyarországot és különösen kiemelte a pénzhitel megvonásának alig kikerülhető következményeit. Megemlítette a védekezési eszközöket is, de csak futólagosan, mert így kívánja ezt az ország érdeke.

Olyan kép tárult elénk, — folytatta Kossuth — hogy hazafiságunk, lelkiismeretünk nem engedte volna, hogy kitegyük hazánkat igen nagymérvű megrázkódtatásnak és megfoszszuk a béke és haladás lehetőségétől. Közgazdasági érdekeink kellőleg meg lettek védve, közjogi követeléseink, melyek mint a függetlenségi párt álláspontját honorálták, számos esetben kielégítést nyertek és éppen e téren oly jelentős eredményeket értünk el, amilyenekhez hasonló kereskedelmi tárgyalásoknál eddig nem ért el az ország soha. (Élénk helyeslés és éljenzés.)

Közjogi vívmányok

Elsősorban a közjogi vívmányokat fogom ismertetni. Vámszövetség helyett vámszerződést kötöttünk Ausztriával. Bánffy vagy Széll idejében ezt nagy vívmánynak tekintették volna, most elfásult a közvélemény. Hangsúlyozza, hogy ezen szerződési formának, mely kidomborítja önállóságunkat, a részletesség ment a keresztyülvitele. Így például fel kell említenem — így folytatta — azt az igen fontos tény, hogy ez a szerződés, úgy mint bármely külállammal, a két szerződő állam által aláírva, cikkelyeztetik be, nem úgy, mint az eddigi vámszövetségi kötések. A nemzetközi jogállás teljesen biztosított akkor, amidőn szerződés kötöttet, amidőn a szerződés a két állam által aláíratott és aláírva szerződési alakban terjesztetik a Ház elé, mintha akárcsak Oroszországgal, vagy Németországgal kötötték szerződés. Méltóztassanak ennek jelentőségét felfogni és a függetlenségi párt szempontjából mérlegelni. (Élénk helyeslés.)

Külön magyar vámtarifa

A külön magyar autonóm vámtarifa törvénybe iktattatik. El van tehát ismerve az osztrákok által annak dacára, hogy ők már törvénybe iktatták a közös vámterületi vámtarifát, az, hogy van egy külön magyar általános vámtarifa és hogy a szerződési vámtarifa azonos a két államnak külön megállapított és törvénybe iktatott vámtarifájával. Kérdem, hogy ez nem vívmány-e? (Élénk helyeslés és éljenzés.) Ez az általános magyar vámtarifa az 1917-en tul szóló időre bármikor felcserélhető egy újra alkotható vámtarifával, ha ezt az ország jónak látja, a nélkül, hogy erre az osztrákoknak bármilyen befolyásuk lehetne.

Megint a jogi állapot!

Az egy vám és kereskedelmi terület, valamint az egy közös vámhatár: ezek a fogalmak a jövőre megszűntek és a szerződés életbelépésével Ausztria által is elismertetik az önálló magyar vámterület jogi állapota. (Élénk helyeslés.) Ezt a jogi állapotot kimondta ugyan az 1899: XXX. t.-c., de csak egyoldalú magyar törvénnyel, amelyet az osztrákok csakis császári rendelettel ismertek el, amely császári rendeletnek hatálya a jelen év végével megszűnik. A külállamokkal kötendő kereskedelmi és hasonló tárgyú szerződéseknél Magyarország, mint önálló aláíró állam szerepel. A konzuláris szerződéseknél is érvényesül a magyar államiság. Magyarország világosan, mint önálló állam jelenik meg a külföld előtt. (Felkiáltás: Ez nagy vívmány!) E mellett az a körülmény,

hogy a két állam törvényhozásának jóváhagyása a külföldi szerződések érvényességéhez feltételként fentartatik, az eddigi állapothoz képest nagyobb biztosítékot nyújt abban az irányban, hogy *esetleg rendeleti uton életbeléptetett külföldi szerződések külföldi vonatkozásai nem lesznek érvényesek*, mert a két állam közötti szerződés képezvén alapját a harmadik állammal kötendő szerződéseknek, ennek rendelkezései nyerne alkalmazást a nemzetközi jog szempontjából is. (Helyeslés.)

Ilyen a magyar győzelem!

Szabatosan lettek megállapítva az 1867: XII. t.-c.-nek a közös egyetértéssel intézendő ügyekre vonatkozó homályos rendelkezései. Azok az ügyek, amelyekben a két államnak közös egyetértéssel és együttesen kell megkötnie külső szerződéseit, pontosan precizirozva lettek. Az osztrákok a 67-iki kiegyezésből folyólag közönsnek minősítettek minden kereskedelmi vonatkozású ügyet, míg az 1867: XII. t.-c. szerint csakis a szabatosan meghatározott ügyek intézendők közös egyetértéssel. Az osztrákok folyton az összbirodalom eszméjét tölték előtérbe, mi pedig ezen tárgyalásoknál az *önállósítási törekvéseket hangoztattuk mindig*, úgy, hogy midőn ezen a téren diadalmaszkodtunk, az volt a fölfogás, hogy *ez a győzelmünk az eddigi osztrák felfogás csődjét jelenti*.

Ami nem közös és ami közös lesz

Azon ügyek sorából, amelyekre nézve eddig közös szerződéseket kellett kötni, kivettük a *posta- és távírda egyezményeket*, mert eddig ezek is idetartoztak, másrészt megnevezetten *belevonattak az állategészségügyi és tengeri halászati ügyek*, amelyek tekintetében tényleg együttesen kötötték a szerződések és amelyekre nézve az együttes és egyetértő eljárás elsősorban éppen Magyarország érdeke. Szerződésileg biztosítva van, hogy a legutóbb megkötött *öt kereskedelmi szerződés lejárata 1917. december 31-ikével esik össze* és hogyha ezeket valamely külállam korábbi időre mondaná fel, mint 1817. december 31., úgy Ausztria által se legyen köthető szerződés 1917. december 31-én túl terjedő hatályval.

A magyar államiság — Kidomborítva

Állami önállóságunkat pregnánsul kidomborítja az, hogy valamint két teljesen szuverén állam vitás kérdések eldöntését sokszor választott bíróságra bizza, így lesz ezentúl a vám- és kereskedelmi ügyekre nézve köztünk és Ausztria között is, anélkül, hogy a választott bíróság hatásköre a közjogi kérdésekre kiterjesztetnék. A választott bíróság eljárási szabályai az első hágai békekonzferencia egyezményében megállapított szabályok mintájára készülnek. Képzelték el, mennyire kidomborítása ez a magyar államiságnak! Most nem miniszteri tanácskozások határoznak a vitás kérdések tekintetében, hanem éppen úgy választott bíróság dönt, mintha a véleményeltérés közöttünk és bármely külállam között forogna fenn.

Függetlenségi program!

A fentemlített vivmányok a *függetlenségi programnak fokozatos megvalósításai*. A mai helyzetben a *függetlenségi programnak egyszerű való megvalósítását talán tőlünk nem remélték*. Azokkal, amiket most előadtam, bebizonyítottam, hogy mi, akik a függetlenségi álláspontot képviseltük a tárgyalások alatt, helyt álltunk a függetlenségi eszmékért, helyt álltunk lelkiismeretesen és erősen előrevittük a magyar önálló államiságnak kivívását. Keresztülvittünk olyan dolgokat, amelyek az eddigi osztrák közjogi felfogásnak likvidálását jelentik. Tettük ezt abban a tudatban, hogy *mögöttünk egy hazafias és céltudatos függetlenségi párt áll s különösen én, kire a kiegyezési tárgyalások alatt a kötelelgesítés sulya erősen nehezedett, számítottam az én függetlenségi pártomra, számítottam ennek lát és széles látókörére, számítottam arra, hogy be tudja látni, hogy nehéz körülmények között mennyit vittünk ki az ország államiságának kidom-*

ritása terén. Felemelt fővel mondhatlak mindnyájan és mondhatom talán én, aki nagy részt vettem e tárgyalásokban, hogy *ha vala a a függetlenségi szempont erősen meg lett a dve, úgy ez most volt, még pedig sok tekintet a diadalmaszkodva*. A tárgyaló miniszterek és magas hivatalnokok úgy védtek a függetlenségi álláspontot, mintha függetlenségi képviselők lettek volna. Kiemeli *Szterényi József* államtükárt, ki a legnagyobb erővel dolgozott ilyen irányban.

Az önálló bank

Azért, mert feltétlenül szükséges volt az, hogy a bankkérdés megoldása a mostani vám- és kereskedelmi szerződés keretéből kikapcsolassék azért, mert ha ez nem történt volna meg, az osztrákok éppen úgy, mint a kvótaemeléstől, a bankközösségtől tették volna függővé a vámszerződés megkötését és mivel, mint jeleztem, óriási érdeke volt az országnak az, hogy a vámszerződés megkötessék, ennél fogva azoknak, kik, mint én, feltétlen hivei a *magyar nemzeti önálló banknak* (Szünni nem akaró lelkes éljenzés és taps), minden áron arra kellett törekedniük, hogy ez a kérdés kikapcsolassék és ne legyen hozzáfűzve olyan kérdéshez, amelynek megoldhatása valóságos életkérdés az országra. (Igaz, úgy van!)

Egyéb kérdések

Ezután a magyar állampapírokról, a magyar blokkról, a domaniális kölcsön rendezéséről, a fogyasztási adókról, vasúti és hajózási ügyekről nyilatkozott Kossuth, s mindegyik kérdésnél az Ausztriával szemben nyert előnyököt hangsúlyozta.

A kvótaemelés

Ha ezek után fel kell állítanom a kiegyezés mérlegét, úgy azt kell mondanom, hogy biztosítottuk gazdasági érdekeinket, megóvtuk az országot pénzügyi és gazdasági válságtól, azonfelül pedig igen jelentékeny közjogi vívmányokat értünk el. Mindezt nagy árat kellett adnunk, még pedig a függetlenségi párt szempontjából rendkívül terhes alakban, a *kvótaemelés* alakjában. (Halljuk! Halljuk!) Megjegyzem, hogy maga a kvóta ellenkezik a függetlenségi állásponttal, a kvótát nem szavazta meg a függetlenségi párt soha, teljesen eltekintve attól, hogy ez kiesiny volt, vagy nagy és hogy mikor és mennyire emeltetett. Most azonban ismeretes az a helyzet, amely a függetlenségi párt hazafiságát a legnagyobb mértékben igénybe veszi. Senki közületek ne *akarjon nálamnál jobb függetlenségi lenni* és senki se akarja, nálamnál jobban szeretni hazáját. (Lelekes éljenzés.) Mindez nevémmel, lényemmel teljesen összeforrt. Én tehát át tudom érezni, a függetlenségi pártnak nehéz helyzetét, midőn azért, hogy az országot óriási anyagi megrázkódatástól óvja meg, kénytelen megszavazni a felemelt kvótát, de bízom eléggé a függetlenségi párt hazafiságában és a függetlenségi választók józanságában, hogy ne legyen kétes előttem az eredmény. Egyébiránt az az ár, amelyet a kvóta felemelésével adtunk, az anyagi vívmányokért és a függetlenségi felfogásnak számos, már jelzett kidomborításáért, visszatérül. A 2% kvóta kitesz 4,800,000 koronát. A mérleg bizonyítja, hogy pénzügyben sem képvisel tehermegnövekedést a 2%-os kvótaemelés, mert megtérül, sőt több térül még meg, mind ez az összeg. (Igaz! Ugy van!)

Kossuth azzal végezte szavait, hogy határozának a párt tagjai lelkiismeretesen, de abban a tudatban, hogy *a kvóta és a kiegyezés egymástól elválaszthatatlanok*.

Bók és követelés

Holló Lajos köszönetet mond Kossuth Ferencnek azon részletes előterjesztésért, amelylyel meggyőzte a párt tagjait arról, amiről különben is meg voltak győződve, hogy a kormány a legnagyobb lelkiismeretességgel és a legodaadóbb munkával védte a kiegyezési harcban az

ország érdekeit. Hangoztatja, hogy Ausztria mindig a terrort fogja alkalmazni akkor, ha arról lesz szó, hogy Magyarország gazdasági függéséből felszabadíttassék. Bármennyire hirdesék is Ausztriában, hogy Magyarország gazdasági élete *váltóvargalásokból és váltóspekulációkból áll*, nincsen egyetlen állam, amelynek hiteléletében nagyobb biztonság volna, mint itt nálunk. *A kvóta felemelése anyagilag is sújtja az országot, de ennél sokkal fontosabb annak politikai oldala*. Ha az ország ezt elvállalja, akkor ezzel szemben minden esetre *ellenértéket kell nyújtani* és ez nem lehet semmi egyéb, mint az *önálló jegybank megvalósítása 1910-ben*. (Hosszantartó lelkes éljenzés.)

Kabinetkérdést csinálnak

a magasabb kvótából

Ezután *Rátkay* László kérdezte az elnöktől, hogy a fölemelt kvóta megszavazását pártkérdéssé teszik-e?

Kossuth Ferenc röviden reflektál Holló fejtegetéseire, majd *Rátkay*nak kijelenti, hogy a tárgy előbb meg kell, hogy vitattassék és csak azután lehet szó arról, hogy annak megszavazása pártkérdés-e vagy nem. Előbb a bizottságok tárgyalják a dolgot és akkor azután, *ha felvetelik ez a kérdés, úgy ez nem csak pártkérdés, hanem kabinetkérdés lesz*, amint az nem is lehet másként oly kérdésnél, ahol a kormány minden tagja elkövetett mindent, hogy az ország érdekében a lehető legjobbat alkossa. Különben a mai értekezletnek nem volt egyéb célja, minthogy erről a fontos kérdésről felvilágosításokkal szolgáljon a párt tagjainak

Az értekezlet ezzel véget ért.

Apponyi puhit

Az értekezlet után a társalgóban gyülekeztek össze a képviselők és szivarfüstbe temették aggodalmaikat. *Apponyi* tizenöt-husz képviselő körében lelkesen védelmébe vette a kiegyezést, meg a fölemelt kvótát.

— Ne szidjátok ezt a kiegyezést! — mondotta. — Rendezett viszonyokat kellett teremtenünk Ausztriával és ezért *nem tulságos ár a kvótaemelés*. Ha meg nem csináljuk most a kiegyezést, újabb bizonytalanságnak tesszük ki az országot, fölemelt kvóta nélkül pedig a kiegyezés megkötése lehetetlen volt. . . És még jobb így kétszázalékos emeléssel, mintha kiegyezés nélkül maradunk. Ha meg nem kötjük most, kiegyezés nélkül, a király joga megállapítani a kvótát. *És ki tudja, mi történhet, hátha a korona még ennél a harminchat százaléknál is jóval magasabb kvóta mellett döntött volna, a legközelebbi jövőben! Így legalább tíz évre biztosítva vagyunk . . .* Én óva intelek benneteket, ne *forszírozzátok a külön jegybank dolgot sem*. A viszonyok most *kedvezőtlenekek . . .*

A képviselők szótlanul fogadták ezeket a komor intéseket. De még a legmegbízhatóbb kormánypartiak sem nyugodtak, *Nagy* Dezső fejcsoválva mondotta:

— *Kevéssé vagyok megelégedve Kossuth mai beszédével!*

És *Hoitsy* Pál, a függetlenségi párt ügyvezető elnöke *helyesell* ennek a kijelentésnek. . . Általában az a felfogás, hogy a választókhoz, a néphez kell fordulni. *Népgyűléseket kell tartani* és megkérdezni a közvéleményt, a választókat, lehet-e elfogadni ezt a kiegyezést. *Barabás* Béla a legbuzgóbb hiva ennek az álláspontnak. Ő hangoztatja legjobban, hogy *a választók elé kell vinni a kérdést*: lehet-e megalkudni a kvótaemeléssel és a közös bankkal.

Férfi-ing finom damast mellel 250, 185, 140 kr.
 „ „ angol zefirből 250, 175 kr.
 „ „ színes angol frencsből 200, 135 kr.
 köpper lábravaló, elszakíthatatlan minőség 120, 80, 75 kr.

== ÁRUHÁZ ==
A „GÓLYÁHOZ”
 Nagymező-utca 12. szám. — Szabott árak!

Nagy György kilépett a függetlenségi pártból

A ma esti pártértekezlet után Nagy György országgyűlési képviselő azonnal eltávozott a klubból. Távozásakor ezeket mondta *A Hír* munkatársának:

— *E perctől kezdve nem vagyok tagja a függetlenségi pártkörnek. De csak a klubból lépek ki, függetlenségi vagyok és maradok. Holnap reggel levelet küldök Kossuth Ferenc elnöknek és bejelentem a pártkör tagjai sorából való kilépésemet.*

Arra a kérdésre, hogy mi indította ez elhatározásra, Nagy György a következőket mondta:

— *Elégedetlen vagyok a kiegyezéssel, azt semmiesetre se szavazom meg. Az Ausztriával való gazdasági viszonyunk rendezésénél terbe vett kvótafelemeléshez nem járulhatok. A magyar nemzetet négyszáz esztendő óta sarcolják, fosztogatják, a kvóta felemelését, amibe a kormány belemel, a nemzet újabb erkölcsi megaláztatásának tekintem. Hittem, meggyőződéseim és választóimnak tett ígéreteim parancsolja, hogy ilyen kiegyezést, ilyen új terhet meg ne szavazzak. Nem helyeselhetem továbbá azt sem, hogy a kormány a közös bankkal a szabadsalom meghosszabbítása iránt tárgyalásban marad. Azt hiszem, elérkezett az idő arra, hogy megtegye a nemzet az előkészítő lépéseket az önálló banknak 1910-ben leendő felállítására. A függetlenségi eszméért ezután is kitartóan, lelkesedéssel fogok küzdeni, hűségesen és elszántan, mint eddig.*

Nagy György kilépését Kossuth Ferenc a legközelebbi pártértekezleten fogja bejelenteni.

Kapható a bársonyszék!!

Rátkay László megkérdezte az esti konferencián Kossuth Ferencetől, hogy annak, ki a magasabb kvótát nem szavazza meg, sőt a kvótaemelés ellen a pártban dolgozik és akciót indít — ki kell-e lépni a klubból? Kossuth e kérdésre — így mondta az értekezlet után Rátkay — *kitérő választ adott és ezért ő vár még, hogy mi lesz. Ha fölvetik a pártkérdést, okvetlenül levonja a konzekvenciákat és a függetlenségi pártból kilép.*

A kereskedelemügyi miniszter kijelentette még, hogy ő szívesen átengedi a helyét annak, ki jobb megoldást tud. *Sőt az egész kabinet visszavonul, ha akadnak, kik jobban tudnák képviselni a nemzet érdekeit. Álljanak elő — folytatta a miniszter — s mi készséggel átengedjük helyünket s ha sikerül többet kivívniuk, mi fogunk nekik tapsolni. Végül mosolyogva hozzátette:*

— *Én pedig miniszteri székre, melynek ülésére bört tételtem, szívesen visszahuzatom a piros bársonyt — az utódom számára.*

A nagy szomorúságban ez volt az egyetlen vídám mozzanat.

Apellálnak a néphez

Akármiilyen hitetlennek lássók, ilyen is van, illetve ilyen is lesz: *brosúra a kiegyezési árujáról. Kossuth Ferenc ma a függetlenségi pártkörben rendkívül terjedelmes beszédet mondott. Kossuth fia elkéseredett szívósággal és erővel védelmezte a kormány kiegyezési árujárát. A beszéd a legnagyobb részletességgel kiterjedt a kiegyezés legaprólékosabb részleteire is. Ferde nézőpontból beállítva védelmezte és kimutatta, hogy a magyar álláspont nem szenvedett vereséget és hogy a kiegyezésből sok haszon háramlik Magyarországra is. Ezt természetesen maga Kossuth, de még a képviselők sem hitték el. Minthogy azonban az a fő, hogy ezt a gyermekmesét a nemzet, a szegény, becsapott, megcsalódott nemzet elhigye, az egész beszédet kinyomatják, kiadják és sok százezer példányban elterjesztik egész Magyarországon. Szép, szép, csak egy baj van. Mire a broszúra megjelenik, az egész ország már kiábrándult a sok hitegetésből és energikus egyöntetűséggel hazatérésnek bélyegzi a csufos kiegyezést.*

VÁLSÁGOS A KIRÁLY ÁLLAPOTA!

Ujabb aggasztó hírek. Kedvezőtlen orvosi vizsgálat. Megint láza van a királynak. Féltik az uralkodót. Nagy riadalom Bécsben. A király környezete megnyugtató és cáfolt

A király állapotáról egész nap kedvező hírek érkeztek, estére azonban megfordultak a jelentések és fölbortították a megnyugtató újságokat. Bécsben óriási riadalom támadt ma estefelé, amelynek a délután hat órakor megtartott vizsgálat volt az alapja. Ez a vizsgálat kedvezőtlen eredménnyel járt. Két napi láz-mentesség után ma újra lázas volt az uralkodó, a közérzése rossz, az erőállapota komolyan aggasztó. Kerzl doktor és Neusser tanár nem mozdulnak el a király mellől és nagyon félnek a mai éjszaktól.

Ezzel szemben a király környezete a rég kipróbált eszközhöz folyamodik: *megnyugtató és cáfolt. Azt mondják: a felség nincsen rosszabbul, mint eddig, a láz nem támadja meg az erőt és bizonyosággal azt hozzák föl, hogy a király minden vendégét állva ofgadja és elmenéskor az ajtóig kíséri. Nagyon nehéz ezekben az ellentmondó hírekben eligazodni, de bizonyosnak látszik, hogy a meggyógyulásról szóló örömdöntes hírek legalább is koraiak voltak és a veszedelem — fájdalom — nem mult el az uralkodóval.*

Nyugodt éjszaka Lázás reggel

Bécs, október 17.

— *A HIR tudósítójának telefonjelentése.* —

A királynak *nyugodt éjszakája volt, lázmentes, köhögés alig zavarta. A felség általános érzése kedvező. Mária Valéria főhercegnő látogatásának, ahogy ez előrelátható volt, nem volt kedvezőtlen következménye. (Attól féltek, hogy a király tulságosan felizgatja magát.) A katarisus kevésbé intenzív, de nem fejlődik vissza, ami nem is várható néhány napon belül, mert a katarisus infektívus természetű. Influenzától eredt. Az idő itt Bécsben megváltozott, nagy őszi szél jár és fokozott elővigyázati intézkedéseket kellett tenni. Frigyes főherceg már korán reggel tudakozódott Paar grófnál a király állapota felől és megnyugtató választ kapott. A király megreggelizett, azután meghallgatta Paar gróf, Bolfras báró és Schiessl lovag előterjesztéseit.*

Más forrásból viszont azt jelentik, hogy a király állapota *kevésbé kedvező. Keveset aludt és heves köhögés zavarta. Öt órakor ébredt, ekkor Kerzl megvizsgálta és hidegvizes ruhába göngyöltte. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a király hőmérséklete valamelyest emelkedett, a hurutos jelenségek állandóak, s a király általános érzését megviselte a rossz éjszaka. Gyöngének és levertnek érezte magát a felség. Az udvari orvos egész délelőtt a király közelében tartózkodott.*

A délelőtt

Hat órakor már az íróasztala előtt ült a felség és dolgozott. Másfél órával később már vitte az első staféta Schönbrunnból a kabinetiroda katonai hivatalába az elintézt aktákat. Második reggelire a király erős levest evett, — öt kiló marhahusból és két tyukból főzték, s azután borju-pecsenyét is evett. A délelőtt lázmentesen telt el. Csak a köhögés volt sűrű és a váladék bőséges. A király orvosai eltöltötték a felséget vendégek fogadásától. Windischgratz hercegnő, a király unokája délutánra bejelentette magát, de az uralkodó megüzente neki, hogy *nem szabad fogadnia. Október végére volt tervbe véve a walesi hercegi pár látogatása, és november elejére Hakon norvég királyé.*

Ma délelőtt elhatározták, hogy *ezek a látogatások elmaradnak. Azt a tervet, hogy a király a kastély fedett folyosóján sétálhasson, el kellett ejteni, legalább is néhány napra elhalasztani. Azt hiszik, a király állapota sokkal kedvezőlenebb, mint amilyennek a hivatalos jelentések föltüntetik.*

A tőzsde jelentése

A déli tőzsdén a király állapotáról a következő *bulletint* adták ki:

— *Az éjszaka meglehetősen nyugodt volt. Éjjel is, délelőtt is lázmentes. A szubjektív állapot kielégítő.*

Ennek a jelentésnek nagyon jó hatása volt, mert a tőzsdén minden izgalom elmúlt.

Lázás délután

Bécs, október 17.

— *A HIR tudósítójának telefonjelentése.* —

A király a délelőtt folyamán jól érezte magát, *délután azonban a test hőmérséklete kevésbé emelkedett. Dejeuner-jét, amely aludtejből, sült husból és kompótból állott, jó étvágygyal fogyasztotta el. A nap folyamán több ízben pár csepp pezsgőt is ivott. Az uralkodó a láz következtében este nem érezte magát annyira jól, mint délelőtt. Megnyugtató azonban, hogy érverése erőteljes. Délután háromnegyed hatkor Montenuovo herceg főudvarmester jelent meg a királynál és jelentést tett. A délután folyamán Windischgratz Alfréd herceg járt Schönbrunnban és Paar gróf főhadsegédnél tudakozódott ő felsége állapota felől.*

Aggasztó az állapot kedvezőtlen orvosi vizsgálat

Bécs, október 17.

— *A HIR tudósítójának telefonjelentése.* —

Délután hat órakor Neusser és Kerzl udvari orvosok megvizsgálták a királyt. *A vizsgálat igen sokáig tartott és eredménye kedvezőtlen. A délután folyamán beállott csekély fokú láz estig emelkedett. A közérzés nem kielégítő. Étvágy nagyon csekély. Az expektoráció kismértékben választatik ki. A köhögés száraz és rendkívül erős. A kedvezőtlen hírek nagy izgalmat keltettek egész Bécsben és lázasan lesik a király állapotáról szóló híreket.*

Riadalom Bécsben Alaptalannak mondják

Rettenetes riadalom volt ma délután Bécsben. A kedvezőtlen orvosi jelentésnek hamarosan híre terjedt, s az egész város a katasztrófa bekövetkezésétől retteget. A cáfolat, ahogy ezt várni lehetett, nem késelt sokáig. A király környezetéből a ma délután szárnyrakelt aggasztó hírekkel szemben a király állapotáról azt állítják, hogy a riasztó jelentéseknek nincsen semmi alapjuk. Olyan udvari méltóságok, akiknek naponta van alkalmuk látni a királyt, azt mondják, hogy a viszonyokhoz képest jól érzi magát; a hurut és az időnként fellépő hőemelkedés távolról sem volt olyan következményekkel, aminőktől tartani lehetett az uralkodó agglorára való tekintettel. Igaz, hogy a felség nincs jó színben. Arca nem telt, színe nem pirosposzsgás többé, sőt ellenkezőleg lesóványodott és sápadt, de testi erejét nem támadta meg a betegség és a bágyadság nem viselte meg, elannyira, hogy amikor jól érzi magát, állva üdvözli a kihallgatásra jövő udvari méltóságokat és az ajtóig kíséri őket. Ő felsége na-

gyon sokat tart katonai edzettségére és ebben annyira bizakodik, hogy egyáltalán nem akar változtatni megszokott életrendjén. Az étkezésben most csak az az eltérés, hogy sok aludtjelet eszik és a sülttőz bőven befőttet; napközben egy-két pohár pezsgőt is iszik, holott eddigelé csak nagy lakomákon ivott champagnert. Délután öt órakor a király állapota változatlan volt. Igaz, hogy míg délig teljesen normális volt a hőmérséklet, délután valamivel emelkedett, de csak egészen jelentéktelenül. A hurutos tünetek ma délután sem terjedtek és az erőállapot megnyugtató.

KONSPIRÁLNAK a horvátok

Az ausztriai horvátok átjöttek hozzánk, hogy a miénkkel összeesküdjenek. Mi ez egyéb, mint nyílt hazaárulás

Ma a képviselőház a horvátokkal volt elfoglalva. Arcátlanok, pökhendiskednek, sőt már arra vetemedtek, hogy az ellenséggel konspirálnak Magyarország ellen. Erőszakos, vakmerő hadakozásukban a magyar államiság ellen segítségül hívták az osztrákokat, az ausztriai dalmát-horvát képviselőket, akik pedig nekünk éppen most, a kiegyezési harcban ellenségeink.

Megérkeztek Ausztriából Hribár, Rybass, Tresics és Bjeladinovics képviselők és ezekkel a segédsapatokkal együtt ma haditanácsra ültek össze a horvátok. Délelőtt tíz órától tizenkettőig tartott az értekezletük, amelyen elhatározták, hogy úgy a magyarországi, mint az ausztriai horvátok a kiegyezési javaslatok ellen fognak állást foglalni. A magyarok nem azért, mert a magyar ügyet elárulták bennük! Mit nékik Magyarország! Hanem kifogásolják, hogy Horvátország külön nem volt képviselve a kiegyezési tárgyaláson. Mert az osztrák és a magyar horvátoknak, délszlávoknak az a közös, be nem vallott céljuk, hogy megcsinálják a független Nagy-Horvátországot.

Délután öt órakor folytatták a konspirálást. Lakomát rendeztek, amelyen Hribár, a laibachi polgármester kifejtette, mennyire szívükön viselik az osztrák szlovének a mi horvátjaink küzdelmét, hogy a magyarországi horvátok érettük is munkálkodnak. Készek ezt egyébként tettel is bizonyítani. Medákovics, a horvát országgyűlés elnöke felelt erre, majd egy sor szónok után Supilo, a mi horvátaink bölese, Bismarckja. Elmondta, hogy a függetlenségi párt már nem követi azt a politikát, amit eleinte és erre a horvátok azzal felelnek majd, hogy ők is megváltoztatják a harci módjukat. Ezután a fenyegetés után pedig Supilo megköszönte az osztrákok támogatását és testvéri összetartásra szólította fel őket.

Az értekezleten különben megjelent Hodza Milán, a tót is. Neki is üdvözölni kellett az osztrák fegyvertársakat. És így szépen együtt voltak egy bokorban: osztrák, horvát és nemzetiségek.

Hat órakor az osztrákok hazautaztak Bécsbe. Velük ment a mi horvátaink egy része is, hogy Bécsben folytassák a konspirálást, a többiek pedig Zágrábba utaztak le. A jövő héten azonban ismét szerencsénk lesz valamennyihez.

Érdekes, hogy a horvát klub sem azonosítja magát azokkal a piszkálódásokkal, amelyeket Potocnyák irt a Justhoz intézett levelében. Potocnyákot kizárták a horvát pártkörből. Azt mondják, hogy a párt tudta nélkül, tiszta feltűnési viselkedésből írta azt a levelet.

Popovics Dusán, a horvát jegyző, akit csak szombaton választott meg a Ház erre a tisztre, lemond. Amikor valamennyi horvát képviselő lemond a bizottsági tagságokról, ő sem akarja megtartani a jegyzői fizetését. Furesa is volna, hogy még mi fizessük az ellenségeinket . . .

A FIDIBUSZ
1905-1906. évi teljes
évfolyama megjelent
DISZKÖTÉSSEN - Ára -
5 kor.

A HIR

Jön a trónörökös! FÖLJAJDULNAK A VASUTASOK

Becsapták őket. Szép kis fizetésrendezés

A Hír ma hosszú levelet kapott, amely valószínűleg megdöbbentő adatokat tartalmaz a vasutasok fizetésrendezésének titkaiból. A reformot nagy garral hirdették s ugyszólván agyba-főbe dicserítették, most pedig egymásután derülnek ki a családságok.

— Haszon ebből a reformból — mondja a levél — csak a háziuraknak és az élelmiszer-árusoknak jutott, akik nyakra-főre emelték az árakat. S haszna volt a főtisztviselőknek, csak a kisembereknek nem, akik leginkább rászorulnának s akiknek a kielégítését hirdették.

Az Államvasutak vonatkiszérvő személyzete — így szól a panaszos levél aláírása — rutul becsapódott. S nyíltan emlegetni sem szabad a sérelmeit, mert nyomban elbocsátják. Épp tegnap akartak gyűlést tartani, de kénytelenek voltak azt elnapolni. Az egybehívó kijelentette, hogy a szocialista párt által hivatják össze legközelebbi gyűlésüket. A pragmatika ugyanis nem tiltja, nem is tilthatja el, hogy a vasutasok bármely politikai párt gyűlésén résztvegyenek. Az embereket szinte alája kergetik így a vörös lobogónak.

A szombatra tervezett gyűlésen foglalkoznak azokkal a sérelmekkel is, amelyeket alább ismertetünk:

— A vonatkiszérvő személyzet legrövidebb tagjai száz-kétszáz korona többletet kaptak — papírosan. Ötven százalékot levonnak, a tiszta többlet így négy-nyolc korona. Ehhez ígérték huszonöt-harminc percentnyi kilométer-pénzt. Szintén papírosan kapták meg. Tényleg tiz-harminc-hét koronával kevesebbet kaptak az új számítás szerint már szeptemberben.

A becsapott emberek, akik nyomorognak, szerényen kérték a helyzetük javítását. Elmentek a főnökségekhez, de hasztalanul. Az igazgatóságokhoz tilos menni. Akik pedig a kereskedelmi minisztériumhoz fordulnának, főbenjáró bünt követhetnek el. A főnökségek ugyan ígérték, hogy a jövőben helyrehozzák a nyilvánvaló mulasztást, de kiderült már, hogy e hónap huszadikán megint csak a szeptember havi módszerrel fizetnek. Ez a fizetésrendezés egyenesen a tönk szélére juttat öreg családapákat, régi alkalmazottakat. A József- és Ferencvárosi teherpályaudvaron s a rákosi rendezőállomáson ugyancsak a keresves panaszokat hallhatjuk. Nem esoda tehát, hogy a szocialisták égizse alatt próbálnak szervezkedni, miután sehoh másutt nem jutnak eredményre, sőt meg sem akarják hallgatni jogos panaszait.

— **Egy község lángokban.** Dédács községben Fáy Béla birtokán — mint Déváról táviratozzák — ma délután öt órakor tűz támadt, amely csakhamar átterjedt a falura is. Este nyolc órakor az egész község lángban állt s eddig mintegy száz ház az összes melléképületekkel s nagymennyiségű lakarmánnyal együtt leégett. A tűz oltására a dévai és a szászvárosi tűzoltóság is kivonult.

— **A turf kullancsa.** Löw Ödön könyvvezető hosszabb idő óta azzal foglalkozott, hogy turfogadásokat kötött az Elite-kávészóban. Állását is elhagyta s kizárólag zug-bukmékerré lett. A detektívek rajtaütöttek s a VII. kerületi kapitányság ma ötnapi elzárással, meg kétszáz korona pénzbírsággal sújtotta.

— **A nyomor áldozata.** Grünhut József kereskedő ma reggel föbelötte magát a Zöld korszor-szállóban. Haldoklott, amikor a Rókus-kórházba vitték. — Závorszky János könyvkötő a Bálvány-tér közelében a Dunába ugrott. Hajósok kimentették s az Irgalmasok kórházába szállították. Mind a két ember nyomora miatt kereste a halált.

Egy ritka és ünnepélyes eseményről van szerencsénk a magyar közönséget értesíteni. Ferenc Ferdinánd főherceg, a magyar trón jövőbeli tulajdonosa, aki csakugy, mint a királyaink, egy idegen, sőt ellenséges államban él — meg fogja látogatni Magyarországot. Nagy és ünnepélyes esemény ez, hiszen alig egyszer-kétszer részesültünk abban a kitüntetésben, hogy egy levegőt szívhasunk leendő uralkodónkkal. De nem akarunk panaszkodni és méltatlankodni ebben a gyönyörteljes órában, mikor a trónörökös magyarországi utazásáról értesülünk. Eljön közénk, a népe közé, a magyarok közé, meglátogatja ezt a nemzetet, amely a váltságos, sulyos idők nehéz, nyomasztó perceit éli. Eljön ebbe az árva országba a trónörökös és mi szívszorongva várjuk az érkezését. Mit hoz? Vigasztalást, reménységet, biztatást... Elhozza közénk az érdeklődését, a jó szívét, a hozzánk való hajlandóságát s ha tettekkkel nem segíthet, legalább egy pár jó szava lesz a magyar nemzet számára... Nem. Ferenc Ferdinánd trónörökös néhány napra vadászni jön Magyarországra. És nem a nemzetet látogatja meg, csak gróf Festetics Taszilót.

Podmaniczky Frigyes halódása.

A Dohány-utca egyik tipikus pesti bérkaszárnyában utolsó óráit éli egy szép fehérszakállu öreg ur. Podmaniczky Frigyes báró az egész város kedves jó ismerőse, akiben napok óta csak injekciók tartják a lelket éjfél óta agoniában fekszik; orvosai lemondtak róla és kijelentették, hogy nehezen éri meg a hajnalt. A nagybeteg mellett unokáncse Podmaniczky Gyula báró és hűséges ápolónője Szilágyiné virrasztanak.

— **A dollárkirály leánya.** Az amerikai újságok megmaradtak amellel, hogy a Vanderbilt-testvérek rá akarják bírni Vanderbilt Gladyst, hogy Széchenyi László gróffal való eljegyzését bontsa fel s amerikai emberhez menjen nőül. Ennek ellenében Miss Gladys kelengyjét már készítik a legelső newyorki cégek s olyan fényes lesz az, amilyent a világ még nem látott. Miss Gladys testvére, Marlborough hercegné, aki már két esztendő óta elválva él a férjétől, tegnap Cherbourg-ból Newyorkba utazott, hogy jelen legyen huga esküvőjén. Széchenyi László gróf, aki gyengélkedéséből már fölépült, Newportban naponkint együtt van menyasszonyával és családjával.

— **Elhunyt egyetemi tanár.** Fölsér István nyugalmazott műegyetemi tanár ma reggel hetvenéves korában Budapesten elhunyt. Fölsér fél-századon keresztül működött a műegyetemen. A műegyetemi tanás ma Wartha Vince rektor elnöklésével rendkívüli ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a ravatal föllállítására a kémiai pavillon kerti csarnokát engedi át és testületileg vesz részt a temetésen.

— **Kenyér nélkül.** Nagybeeskereken a Dungeny-szky-féle szőnyeggyár munkásai napokkal ezelőtt sztrájkba léptek, mert a gyár vezetősége az október 10-iki munkaszünet miatt felemelte a munkaidőt. A sztrájkolók magasabb munkabéreket követeltek és azt kívánták, hogy az igazgatót bocsássa el a tulajdonos. Ez nem történt meg, e helyett azonban a gyár beszüntette üzemét. Kétszázötven munkás maradt most kenyér nélkül Nagybeeskereken.

— **A sikkasztó blintársai.** Mocsáry Ödönt, az Atlantika-hajózársaság volt hivatalnokát, aki tudvalevőleg külföldre szökött furfangos sikkasztása után, pár nap mulva utnak indítják Berlinből barátjának, Markovics Jolánnal együtt. A leány nőtestvérét, Gara Izsónt, aki bűnrészesség miatt letratóztatták, a mai napon szabadlábra helyezték. A vizsgálat még folyik ellene.

A HIR

Modern betörők

Keztyűsen és villamos erővel

A budapesti főkapitányság értesítést kapott arról, hogy egy bécsi műépítő, *Schieder Mór* nyaralójában, az Ungargasse 71. száma alatt ügyes gonosztevők — minden valószínűség szerint budapesti emberek — nagyszabású betörést követtek el. Álkuleszal behatoltak, kinyitották a vasszekrényt s a többi szekrényt, fiókot, aztán magukkal vitték *huszezer* koronányi ékszer, az Osztrák-Magyar Bank két letétjegyét *százezer*, illetve *száznegyvenezer* koronáról, továbbá három takarékpénztári könyvet *kétszázezer* korona értékben. Érdekes a körözölevélnek ez a passzusa:

— A kasszafurúhoz központi furó használtatott, még pedig *villamos erő segítségével*, amennyiben konstátálták, hogy a házigazda távolléte alatt *háromszáztíz watt* villamosság használtatott el. A helyszínén egy olajtól bepiszkolt keztyűt találtak s biztos, hogy a tettesek keztyűben dolgoztak, nehogy ujjnyomataik révén a daktiloszkópia módszerével a nyomukra jussanak.

A személyleírás alapján, amelyet két szomszédától kaptak, magyar betörőket gyanúsítanak, de eddig nem sikerült megtalálni őket.

Valószínű, hogy ugyanők jártak október 12-ike és 13-ika közt éjjel az Izraelita Templom-Egyesület helyiségében, a Schmalzhofgasse 3. száma alatt. Onnan egy vasszekrényből több ezer koronát, egy arany medaillont (kétezer korona értékben) s több pénztárcát loptak el. Itt egy központi furó hajtórudját, kis olajos kannát s a *Cornie Polski* című lengyel újságnak szeptember 13. és 19. számát hagyták hátra.

Az egyik tettes körülbelül husz éves, alacsony, bajszatlan ember, sötét felöltöt s kemény fekete kalapot viselt. A másik harmincöt—negyven éves, magas, fekete bajsza s ugyanolyan ruhája. Több magyar szót hallottak tőlük.

Csaló hivatalnok. Ravaszul kiesztelt csalást követett el a minap *Dévai Imre* magánhivatalnok, aki a *Foncière* biztosító társaságnál volt alkalmazva. Fölkereste ugyanis *Justh József* földbirtokost, akinek százötvenezer koronányi életbiztosítása volt az intézetnél. Elhitette vele, hogy ő még mindig befolyásos tisztviselője a Foncièrenek s ki tudja eszközölni, hogy az életbiztosítás összegét nyomban kiutalják. Justhnak még körülbelül öt évig kellett volna fizetnie s nagyon szívesen fogadta az ajánlatot. *Dévai* a közbenjárásért, illetve az intézet vezetőségének „megpuhítása céljából” hateraz koronát kért s meg is kapta. A földbirtokos később tudta meg, hogy *Dévai* rutul becsapta. Följelentést tett a rendőrségen és dr. *Sándor László* kapitány kiderítette, hogy a huszonöt éves család *megszökött*. A törvényszéki vizsgálóbíró ma köröző-levelet adott ki ellene.

Halálozás. Meghalt egy kedves, derék, öregur, *Neumann Mór* dr., keresett és tisztelt orvos, aki a Józsefváros kerületi életében is nevezetes szerepet játszott. A csendes, becsületes munka embere volt, még élete alkonyán is gyógyította az ő szegény betegeit, míg azután a nyáron a kór leverte a lábáról és hosszú szenvedés után ma este a József-körut 83. számú házában meghalt. *Molnár Ferenc* író társunk az édesapját vesztette el benne.

Szerbek Pécsen. A pécsi görög-keleti vallású szerbek 218 év után most tartották első istentiszteletüket. Ugyanis ezelőtt 218 évvel még gazdag szerb püspöki székhely volt Pécs, de a katolikus egyház jóvoltából egyszerre megszűnt. Hívei szétszéledtek, vagy a katolikus vallásra tértek át... Egy pár görög-keleti vallású egyén kezdeményezése folytán végre újból elhangozhatott Pécs falai közt a liturgia. Nemsokára templomot is fognak építeni közadakozásból: a várostól telket, egy hívőtől házat, *Schönwald Imre* pécsi ékszergyártó pedig *egyházi* edényeket, keresztet stb. kaptak. Délben bankett volt s azon többek között magyar felköszöntők is elhangzottak, mert némely hívő már az anyanyelvét is elfelejtette. Részünkről is kívánjuk, hogy Pécs városát nemsokára még egy templom díszítse.

TÜNTETÉS a belgrádi Nemzeti Színházban

Belgrádi magyarbarát szerbek távirata A HIR-hez. A tüntetés nem a magyarok ellen irányult, hanem az osztrák-magyar közös kormány ellen

Nagy tüntetés volt vasárnap este a belgrádi Nemzeti Színházban. Jelentette *A Hír*, hogy egy monarchiaellenes irányzatú bohózat előadása során a publikum éktelen zajjal, tombolva tüntetett a magyarok és az osztrákok ellen. A szóbanforgó darab címe: *Borzeb a bíróság előtt*. Szerzője: *Kosics Péter*, a monarchia legfanatikusabb ellensége. Erre a tüntetésre vonatkozólag ma este a következő távirat érkezett Belgrádból *A Hír*-hez:

A Hír szerkesztősége

Budapest.

A Hír október tizenhatodik számában a belgrádi Nemzeti Színházban történt tüntetéséről szóló tudósítás részletei nem fedik az eseményeket. Senki egy szóval sem tüntetett a magyarok ellen. A tüntetés a boszniai osztrák-magyar kormány ellen irányult, mert *Kosics Péter*t, a „*Za Olachina*” szerkesztőjét ártatlanul elítélték és egy cikke miatt hat havi börtönrre ítélték.

Több magyarbarát szerb.

Köszönettel tudomásul vesszük azt, hogy a belgrádi tüntetés, amint hogy annak úgy sem lett volna semmi értelme, nem irányult a magyarok ellen. Tehát az osztrák-magyar közös, igen, közös kormány ellen irányult a tüntetés. Amint mondani szokás, rendeltetési helyére juttatjuk.

M. 70/74. — Róth II. Ez a kabalisztikus, érthetetlen cím azt jelenti, hogy a hadsereg vezetősége reformra szánta el magát: a régi pisztolyokat kidobják, s helyette az új szerkezetű ismétlő revolverekkel szerelik föl a legénységet. A régi pisztolyoknak M. 70/74. és M. 98. volt a jegyük, az új revolvereknek pedig Róth II. sziszéma lesz a nevük. A kicserélésre már évek óta gondolkodnak, s a hadsereg technikai bizottsága s a fegyver-iskola vezetősége hosszú tanulmányokat tett, amíg most végre megállapodásra jutottak. Azt hisszük, ezt az újítást is a kormány vívmányai közé számíthatjuk. Hiszen a dolog a mi zsebünket is érinti. Vajjon hány száz milliónkba kerül majd ez a vívmány?

Az emberhus-vásárról. *A Hír* multkori leleplezése óta gondosabb megfigyelés alatt tartják a budapesti leánykereskedőket s pár nappal ezelőtt ismét elfogtak egy lélekűfárt, amikor éppen *Fiuméba* akart szállítani a keleti pályaudvarról két fiatal leányt. A bűnös neve: *Singer Adolfné*, született *Weisz Lina*, egy zongoramester felesége. Bebizonyították, hogy a tapasztalatlan leányokat egy rossz hírű ház tulajdonosának adta el. Ma délelőtt a hetedik kerületi kapitányságon *Sajó Sándor* rendőrtanácsos ötnapi elzárásra és száz korona pénzbírságra ítélte.

Lázonganak a díjnokok. Az állami díjnokok országosan szövetsége ma este ülést tartott, melyen mintegy háromszázan vettek részt. A felszólalók hevesen kikeltek a kormány ellen, a miért még mindig nem készítette el a díjnokok fizetésrendezését. Több szóok sztrájkáról is beszélt, amelyet a többség lehurrogott. De határozatilag kimondták, hogy kérni fogják a kormánytól a gyors fizetésrendezést, mert a mostani nyomorúságos helyzetet nem bírják már tovább elviselni.

ELTÜNT BANKÁR

Családostul hagyta el Budapestet

A titokzatos üzlet

Pénzügyi körökben, előkelő intézetek helyiségeiben s a börzén ismét egy bankár eltűnéséről beszélnek. Duszgazdag, nagytekintélyű férfiú hírében állott a nyomavesztett: *Eisenhardt Gyula* bankár, aki a Mérleg-utca 2—4. száma alatt pazarul berendezett ötszobás lakást tartott és onnan családostul távozott el hirtelen módon. Másfél esztendővel ezelőtt feltűnően díszes banküzlet nyílt meg a Váci-körut 27. száma alatt. A cégtábla metszett üvegén aranyos betűk mutaták: *Korda és Társa* bank- és váltóüzlet, a m. kir. osztálysorsjegyek fölarusítója. A bérházban mindenki azt hitte, hogy *Korda* ur a cég főnöke és *Eisenhardt Gyula*t ezen a néven ismerték.

Két-három nappal ezelőtt kimaradt a boltból *Eisenhardt Gyula* s helyette idegen urak jártak-keltek. A házmester is csak véletlenül tudta meg, hogy a régi gazda távozott, mert őt sem értesítette az elutazásáról. Kiderült aztán, hogy *Eisenhardt* a *Gresham-palotában* már előbb bejelentette dr. *Rosenberg Gyula* gondnoknak, hogy november elsejére kiköltözik ötszobás lakásából, amelyért háromezerkétszáz koronát fizetett. De elsejéig nem várt, hanem e hét elején lehordatta összes butorait s feleségével, valamint két gyermekével *külföldre utazott*. A házbért rendesen kifizette s ezért ott nem törődtek vele, a távozás okait és körülményeit nem firtatták.

Ma jelentették *A Hír*nek, hogy a bankár megszökött, magával vitte üzleti könyveit s a boltban most a *Kiss Károly* és *Társsa* bankcég emberei dirigálnak. Utána jártunk a dolognak, *A Kiss-cégtől* ezt a fölvilágosítást kaptuk:

— Az a verzió, amely szokást emleget, a valóságnak nem felel meg. *Eisenhardt Gyula* tényleg távozott, de *tiszteséges módon*. Berlinbe utazott, ahol régebben lakott s egész családját magával vitte. Bűn egyáltalán nem terheli.

A banküzletben ma többen jelentkeztek, a kiknek panaszuk volt s vidékről is érkezett rekrimináció levél útján. Följelentést a rendőrségen nem tettek. Más helyeken azt mondták *Eisenhardt*ról, hogy itt sok pénzt vesztett, a küzködést megelégette s azért ment vissza hazájába. *Eisenhardt* ugyanis zielenzigi, németországi születésű ember. S itt van hiba a kréta körül. Osztálysorsjegyeket ilyen módon árusítani nem szabad külföldi honosnak, engedélyt csak magya rember kaphat s *Eisenhardt* is a csak magyar ember kaphat s *Eisenhardt* is a csalátlintaság ügyében följelentést történt, azonkívül más kellemetlenségek is fenyegették a német bankárt, aki végre jobbnak látta, hogy a fővárost elhagyja.

Gyorsíró-egyesületi tanfolyamok. Az Országos Magyar Gyorsíró Egyesület *havonként* új tanfolyamokat nyit, amelyekre 10-ikéig, esetleg — külön tanórák útján — 15-ig lehet jelentkezni a *Liszt Ferenc-tér* 10. sz. alatti *Gabellsberger* szakiskolában. Ez iskola parlamenti gyorsírók vezetése alatt áll s más hasonló nevű iskolákkal össze nem tévesztendő. A növendékek a gyorsírás és gépirás mellett naponként magyar és német fogalmazási tanórákon is részt vesznek, amelyek a hiányosabb előképzettségűeknek is lehetővé teszik a gyorsírás megtanulását. Fontos ez azért, mert ma-holnap minden irodai alkalmazottól melőzhetetlenül meg fogják követelni a gyorsírás tudását, gyorsírókban pedig ma még állandóan nagy a hiány. Az egyesületnek 1906-ban 300, 1907-ben pedig 530 rendes növendéke volt és legújában tetemesen gyarapította helyiségeit és felszerelését.

FERENC JOZSEF KESERUVIZ
páratlan használatos.

TÁVIRAT TELEFON

Lángokban áll
ezer hold erdő

Petrilla, Livazény és Vulkán Községek
veszedelme. Tíz halott

Petrozsény, október 17.

Nagy tűz támadt ma a petrozsényi vidéki erdőségeken. Már régebben nagy erdőégek voltak. Több mint ezer hold erdő már elégett. Ma hirtelen újabb tűz támadt az erdőben.

Petrozsény, október 17.

Petrozsény közelében, a petrozsényi járásban Petrilla, Livazény és Vulkán községek erdei lángokban állanak. A terület, amely lángokban áll, több ezer holdnál. Ezen a vidéken gyakrabban fordultak már elő erdőégek. Legutóbb, alig néhány hónapja ezer hold erdő leégett Petrozsény mellett. Az újabb erdőégés hirtelen keletkezett. Elsőnek Petrilla községből jelentették a tüzet ma reggel. A petrozsényi járás főszolgabírája a katonaság és csendőrség igénybevételével mindent elkövet, hogy a tüzet lokalizálják. Minden erőfeszítés hiábavaló. A tűz olyan nagy területen támadt és olyan intenzív, hogy lokalizálása lehetetlen. Most azon vannak, hogy a környékbeli községek lakóit megvédjék és amennyire lehet a tűz terjedését megakadályozzák. A nagy tűzveszedelemben eddig tíz ember pusztult el. Még nem sikerült az összes halottakat megtalálni. Valószínű, hogy a tűznek még több áldozata is van.

Magyarok és horvátok
Szakadás egyházi téren

Eszék, október 17.

Scholz Ágoston evangélikus püspök holnap fejezi be szlavoniai inspekciós utazását. Az itteni egyházközségek legnagyobb része a Magyarországtól való elszakadást és önálló horvát egyház alakulását mondotta ki. Scholz püspök Mitrovicában a jegyzőkönyvek aláírása után kijelentette az ottani egyházközség tagjainak, hogy az elszakadás a magyarországi támogatás elvesztését fogja maga után vonni.

Egy asszonyt gázolt halálra
Bülow kancellár

Hamburg, október 17.

Bülow herceg ma Klein-Flottbeckből automobilon Hamburgba menet, gépkocsija az országúton elgázolt egy asszonyt, aki nyomban meghalt. A birodalmi kancellár megvárta, míg a rendőrök jegyzőkönyvet vettek föl az esetről, aztán a közúti vasuton folytatta útját Hamburgba.

Véres árnyak Szerbiában
A trónörökös halálveszedelemben

Belgrád, október 17.

A rendőrség hír szerint összeesküvést fedezett fel György trónörökös élete ellen. Az összeesküvők közt több olyan tiszt van, akiknek részük volt az 1903. évi június 11-iki királygyilkosságban, Sándor király meggyilkolásában és éppen ezért a kormány és a rendőrség tehetetlen velük szemben. Beszéli, hogy a trónörökös retteg, félti életét és kis palotájában a Korona-utcában álmatlanul tölti az éjszakákat. Ezért történt, hogy Péter király a konakban három szobát rendeztetett be a trónörökös számára.

Kapható a Fidibusz kiadó-
hivatalában Budapest,
Rökk Szilárd-utca 9. sz.,
valamint minden könyvke-
reskedésben, hirdaparusi-
tónál és vasuti állomáson

Magyarok
sirjaitok!

Batthyány Elemér gróf
kiszáll a Magyar Lovar-
egylet nyergéből

Válságok válsága

Mindennek vége! Vándoroljunk ki Amerikába, öltsünk szőresuhát és hintsünk hamut a fejünkre. Konduljanak meg a harangok és gyászlobogók hirdessék a városban, hogy a Magyar Lovaregylet válság előtt áll. Szörnyűség! A pénzpiac válsága, a kiegyezés csődje, az élelmiszerek drágasága, a házbéruzsora, koldus szegénységünk, mind semmi; pusztuljunk el, haljunk éhen, csak a Magyar Lovaregyletben legyen rend és béke. Batthyány Elemér gróf, a Lovaregylet elnöke le akar mondani tisztéről. Miért? Mi az oka elhatározásának? A Lovaregylet a szeptemberi tagfelvétel alkalmából négy jelentkező kaszinó-tagot, csupa előkelő mágnást, nem vett fel az egyesületbe. Ez annál is kellemetlenebbül érintette Batthyányt, mert a jelentkező mágnások közül három maga ajánlott felvételre. A tagfelvétel ügyében a grófnak nézeteltérése támadt az igazgatóság ama tagjaival, akik szavazatukkal kibuktatták a jelentkezőket és akkor érlelődött meg benne az elhatározás, hogy lemond a Lovaregylet elnöki állásáról. A lemondás híre kínos szenzációt keltett azok körében, akik boldog tagjai a Lovaregyletnek. Rá akarják bérni a gróft, hogy vonja vissza a lemondását, felveszik a kibuktatott gentlemanokat, felvesznek mindenkit, csak engesztelődjen ki a nemes gróf és maradjon tovább is nyergében.

Hát igaz. Válság van a Magyar Lovaregyletben is. Tizenhatmillió magyar sóhaja száll gróf Batthyány Elemér felé, esdve kéri, maradjon meg európai fontosságú állásában és szüntesse be a válságot. Reméljük, hogy a gróf átérzi küldetésének fontosságát és mázsálóra veszi ragaszkodásunkat és forró kívánságainkat, nem mond le végérvényesen, nem hajítja egy szegény ország népét a kétségbeesésbe.

(Legújabb! A Taral kávéházban telefonálják későn éjszaka.) Batthyány gróf még habozik, de a krízis bekés megoldását már biztosra veszik.

NYILTTÉR

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

ŐS-BUDAVÁRA
összes épületei
leromboltatnak

mert

ŐS-BUDAVÁRA
feloszlik!

Az összes épületi
faanyagok, cserépföde-
lek, deszkák, ablakok,
ajtók. Minden a leg-
jobb állapotban olcsó
áron eladó.

Reggeli 9 órától esti 5 óráig.

MOST JELENT MEG!

A FIDIBUSZ-NAPTÁR

Ára 1 korona 20 fillér.

Megérkeztek a leg-
újabb angol

Cilinderek

a legszebb formákban,
darabja 13, 15 és 18
korona.

KERTÉSZ PÁL

Rákóczi-ut 40.
a Népszínházzal szem-
ben. :: Telefon 46-79.

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest.

Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házban).
Magaselőlejek. Telefon 65-39. Magas előlejek-
Legnagyobb butorszállítási költőzetési és heraktáro-
zási vállalat. Ajánlja úgy helyben és vidékre, vala-
mint a közelgő, nyaralókba való butorszállításra ju-
tányos ár mellett szolgáltatást

MŰVÉSZET

SZÍNHÁZ ZENE KÉP KÖNYV

† Opera. Mivel a szezon elején úgy volt, hogy Krammer Teréz távozik az Operától, a művésznő egyik legnépszerűbb szerepét, Toscát Szamosi Elza tanulta be. Ma este hallotta töle először a budapesti közönség ezt a szerepet. Nagyon kíváncsiak voltak rá, mert este hét órakor már egyetlen jegyet sem lehetett kapni, az esti pénztárt ki sem nyitották. Az első felvonásban némi elfoglaltsággal küzdött a művésznő, de a másodikban teljesen otthon volt. Itt fényes és pitteresek izekben röpitette Puccini csodálatosan vezetett dallamait. A hangszállai én énekudása kifogástalanul működtek, csak a színei nem voltak az igaziak és mélységei nem voltak igazán mélyek. De így is igen nagy sikere volt s a második felvonás után legalább tízszer kellett megjelennie a lámpák előtt. Anthesnek és Takácsnak jutott még ki bőven a sikerből.

* A Népszínház-Vigopera új darabjai. A Népszínház-Vigopera az eddigi sikerek teljes kihasználása mellett azon van, hogy új műsorát új darabok beállításával lehető gyorsan megalapítsa. Ehhez képest a színpadon és az összes próbatermekben lázas munka folyik a legközelebbi sorra kerülő három darab előkészítésére. Valamennyi tökéletesen új kiállítással és fényes berendezéssel kerül a közönség elé. Sorrend szerint első Strausz remeke, a Denevér, amely Ney Leona mellett, aki Rozalinda nagy énekes szerepét látja el, ismét új tehetségeket foglalkoztat, Szegő Józst, aki Adél szerepét játssza és Della Donnát Orlovsky szerepében. A színház nagy zenei apparátusa e darabban egész értéke szerint fog jelentkezni. A reprizt, amely jövő kedden, e hónap 22-én lesz, dr. Bródy Miklós karmester fogja dirigálni és Andorfy Péter rendezi. — A soron következő ujdonság a Raszkolnikov lesz, Moly Tamás és Vajda László átdolgozásában, Csontos, Mészáros Gizella, Tallián Anna és Báthori Gizella felléptével a főszerepekben. Ez lesz a színház bemutatkozása a dráma terén és az egész drámai együttes nagy ambícióval készül a szenzációs orosz darab méltó bemutatására dr. Hevesi Sándor vezetése mellett. — Ugyancsak Hevesi Sándor rendezi a Népszínház-Vigopera november első felében színre kerülő első idegen operettjét, amely Londonban az utóbbi évek legnagyobb sikere volt és amelyet az igazgatóság is az idei évad egyik eseményének szán. Az operett magyar címe még nincs végleg megállapítva, vagy Hamupipőke lesz, vagy A bálkirálynő (angolul Catsh of the Season). Az operett szövegét Hicks és Hamilton, zenéjét Haines és Evelin Baker, verscít

Mindenki, aki a Fidibuszra
legalább 3 korona félévi
előfizetési díjat beküld,
ingyen kapja
A FIDIBUSZ-NAPTÁRÁT

Taylor írta. Az operett prózáját és verseit kiváló gondal *Heltai* Jenő fordította és női főszerepében tér vissza mint állandó vendég *Küry Klára* arra a színpadra, amelyben diadalra diadalt halmozott. A művész partnere *Csontos* lesz és a színház minden becsúgyát latba veti e vállalkozása sikere érdekében. — A hét során *Carmen* még egyszer kerül színre, pénteken. Szombat és vasárnap este a tartósan zsúfolt házakat vonzó *Sárga dominó* megy, vasárnap délután pedig mérsékelt helyáron a *Bolond Istók*, amely darabok állandóan megtartják helyüket a játékrendben.

* **Vigszínház.** *Szini* Gyula fordításában a jövő héten kerül bemutatásra a Vigszínházban *Pierre Wolff* nagyszerű bohózat, *Az ingovány*. Holnap, pénteken a *Josette kisasszony, a feleségem* című vígjátékot ismétlik meg.

* **Királyszínház.** A *vig özevényben* pénteken és szombaton *Danilót*, *Ráthonyi Ákos* szerepét *Ternyei* Alajos, a debreczeni színház tagja fogja játszani. *Ráthonyi Ákos* két heti szabadságra utazott.

Tiszt urak az orfeumban

Vér folyt a minap Marosvásárhelyen az Európa-kávészínházban. Civil ember vére. Dolgozik a katonakard

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

H a egyszer háboru lesz, bizonyára fényes győzelmet arat a császári és királyi armádia. A mi filléreinkből, amelyhez vérünk, könnyünk és munkáskezünk izzadsága tapad, élőködnek a tiszték, mi adunk nekik ruhát, inget, cipőt, kosztot, lakást. De megérdemlik! Majd meglátják, hogy rászolgáltak a mi filléreinkre. Mert milyen vérontást visznek majd véghez ellenségeink között, ha békében is egyre-másra vagdalják a polgárembereket. Mindennap hirt adhatunk katonai brutalitásokról. Külön rovatot nyithatunk számukra. Oh, milyen hősök ezek a csillogó legények, rendet vágnak a békés civil emberek között, mint egykoron az olasz hatá-

ron. Solferinónál például milyen snájdigul vágta ki a rezet! A legutóbbi vérlázító katonai botrány *Marosvásárhelyen* játszódott le és csak a jelen volt polgárok higgadságán mult, hogy általános vérengzés nem lett belőle. Az eset részleteit a következőkben jelenti *A Hír marosvásárhelyi tudósítója*:

Csütörtökön este az Európa-kávészínházban egy orfeumelőadáson jelen volt *Keczán* Virgil 22-ik honvédegyalóezredbeli főhadnagy, több honvédtiszt társaságában. — Félkettőtájban *Kriszt* Dezső, *Schaller* József, *Bogdán* Lajos és *Bornemissza* Jenő kereskedősegédek is betértek a kávéházba; a tiszték közelében egy üres asztalnál foglaltak helyet. Alig telepedtek le, közvetlenül az asztaluk mellett egy pohár repült a földre, amely darabokra törve, egyik nagyobb darabja a *Bornemissza Jenő arcára pattant föl*. A társaság tagjai meglepődve néztek át a tiszték asztalához, ahonnan pár pillanat múlva még egy poharat vágta az asztalukhoz. A poharakat *Keczán* Virgil főhadnagy csapkodta oda. Erre *Kriszt* Dezső felállt s a tiszték asztala elé lépve, így szólott:

— Uriember nem dobál át poharakat a mások asztalához, ez nem gavallér eljárás, ez paraszt tempó! — Ezzel nyugodtan visszaült az asztalához.

Pár perc múlva *Keczán* két hadnagyot küldött át a *Kriszt* asztalához, akik szabályszerű bemutatkozás után felszólították *Kriszt*et, hogy nevezze meg magát és a ségégeit, mert az általa használt kifejezésekért lovasias elégtételt kérnek. *Kriszt* a felszólításnak azonnal megfelelt, bemutatta magát, megjelölte lakását, foglalkozását s kijelentette, hogy megbízottai pénteken délután 3—5 óráig a Korzó-kávészínházban várni fogják a *Keczán* megbízottait. A két tiszt távozott, az eredményről beszámoltak *Keczán*nak, aki akkor bele is nyugodott s az egész társaság elesenedve mulatott tovább. Ez a csend azonban alig pár percig tartott. Egyszerre *Keczán* odaszól az ügyében eljáró hadnagyok egyikéhez, *Csécsh*hez, hogy mi is az az izé? Amikor az kijelentette, hogy kereskedősegéd, *Keczán* dühösen felugrott, kardot kötött s így kiáltott:

— *Boltoslegényekkel nem párbajozunk, azok kutyák! Azokat levágjuk!*

Ezekre a szavakra *kardot rántott, nekiugrott Krisztnek s több hatalmas vágást mért a fejére*. Egyikét a karjával fogta föl *Kriszt*, két rendkívül súlyos vágást pedig székkal fogott föl *Szücs* László, az orfeum igazgatója. Két ügyvéd választotta szét a verekedőket. *Krisztet* összevérezve vitték haza a kávéházból.

A Hír tudósítója felkereste *Kriszt* Dezsőt, aki a következő nyilatkozatot tette:

— Csütörtök éjjel három barátommal betértünk az Európa-kávészínházba, hol már akkor főhadnagy ur *Keczán* Virgil egy asztal mellett mulatott és pedig oly módon, mintha egy utszéli csárdában, nem pedig a Fő-tér egyik kávéházában ülne. Alighogy beléptünk, egy poharat dobott felénk, majd midőn látta, hogy az célt tévesztett, még kettőt, amelynek több szilánkja egyik barátom arcába esett. Én ez inzultusra indulatomat fékezve, pár szóval rendreutasítottam, s egyben kijelentettem, hogy holnap rendelkezésére állok. Főhadnagy ur *Keczán* néhány perc múlva két tisztársát asztalomhoz küldte, hogy nevemet mondjam meg. Én erre illő udvariassággal feleltem, megmondtam nevemet s foglalkozásomat, hogy kereskedősegéd vagyok. Ekkor tört ki a főhadnagy ur virtussága:

— Mit! Holmi kereskedősegédekkel nem verekszem, ezeket ki kell rugni és összekasabolni — kirántva kardját, felém rohant és egy vágást mért a fejemre, amit karommal fogtam fel. Ez azonban nem elégítette ki a főhadnagy ur brutális szenvedélyét — és még kétszer felém sujtott, de *Szücs* ur segítségemre jött és egy székkal felfogta a vágásokat. Szóval néki s az ott lévő civil vendégeknek köszönhetem, hogy nem estem áldozatul a polgárság filléreiből fönntartott főhadnagy brutális támadásának. Így is a karomat megsebesítette s a jelen volt tiszt urak is kardjukhoz kaptak, bizonyára nem azért, hogy védelmemre siessenek. *Keczán* Virgil ellen különben megtettem a kellő lépéseket oly módon, hogy arról nemcsak a helyi ezredparancsnokságnak, hanem innen kezdve a honvédelmi miniszteriumig minden felettes hatóságának tudomása legyen.

Ennyit mondott a marosvásárhelyi áldozat, aki a karján súlyos sérüléseket szenvedett. A honvédelmi minisztérium bizonyára módját fogja találni annak, hogy ezt az ügyet, mint annyi mást — eltussoljon.

A VILLAMOS

REGÉNY

A HIR számára írta:

BRÓDY SÁNDOR

(Idegen nyelvre átültetni tilos) — (42)

— No, hogy? kérdé János a munkás pártolhatatlan gögével.

— Csend!

Elhallgatott, mélyen elgondolkozott, de aztán beszélt, úgy, hogy vérrel teltek meg láthatólag elmeszesedett halántéka erei:

— Egy sztrájk nálunk lehető, elképzelhető, szükséges.

— Nem nyernek eleget?

— Sőt!

— Az én igazgatóságom el van biza-kodva, én, nem. Egy újabb titok, — lássa, a kezébe teszem a nyakamat, — én már régen nem vagyok egy az igazgatóságommal, amely azt hiszi, mindent tehet, zsebében van a város, ő a város zsebe. A publikum részrehajlását — minden ily esetben az alkalmazottak mellett van — szintén többre becsülik a kellőnél. A közönség becsületes és igazságos is lehet — szeszélyből. A kormány némely tagjának vagyona a mi papírjainkban van, tehát egy igazi sztrájkot a politika nem tűrne. Üzletből, érdekből, de a magyar politika annál a hiténél fogva sem, hogy a munkát nem szabad fölemelkedni hagyni. Mert akkor a nemzeti államnak

vége. Tudja ön, mi az a nemzeti állam. Érti általában amiket beszélék?

— Értem.

— Tetszik nekem és jól esik, hogy egy intelligens emberrel kibeszélhetem magamat. De nem mondok többet semmit. Csak annyit még, hogy egy nagy, jól szervezett sztrájk az alkalmazottaknak meghozna mindent. A *bolondok*, félnek. Én nem mehetek oda, hogy biztassam őket?! Én nem állhatok az igazgatóságom elé, hogy elégítsük ki őket munkaszünet nélkül, mert akkor én buknom meg. Leszavaznak, igaz, nem nagyon könnyen. Mit mondjak még? Ha én munkás volnék, pláne elcsapott munkás...

János elvörösödött:

— Mit tetszik akarni? Tessék megmondani nyíltan.

— Én? Semmit. Maga, maguk mit akarnak? Mentem én önhöz, nem ön jött hozzám? Ön úgy sem hisz nekem.

— Kezdek hinni! szól János csendesen és a feje szédült. Az elnök föléje kerekedett, újra rárohant:

— Elpasszolják az időt. Ez a legalkalmasabb.

A villamos kinézett az ablakon: az idő valóban alkalmas volt. Az egész napon nagyszemű, ritka hó esett és megfagyott a levegőben. Budapest nyirkos, hideg és sötét volt, mint egy elhagyatott papi kriptá. Az utcán gyalog alig jártak; nem is igen lehetett. Minden forgalom fölmászott a villamosokba, amelyek akármilyen sűrűn közlekedtek is, tul voltak tömve. A legnyomorul-

tabb nép megspórolta szájától a falatot és betolakodott a királyi mód előkelő sárga kupékba, vagy a ronda, régi tyukketrecekbe, az átalakított félszázados kocsikba. A hőmérő higánya oroszországi nivóra szállt le, a villamos papírjai ellenben sohasem álltak ilyen magasan. A börze taksálta a kirívóan mutatkozó ténytet, hogy a nagyváros villamosa egyenértékű a kenyérrel, olyan szükséges, mint ez és nincs konkurenciája.

— Sohse álltunk ilyen magasan. Sohse jártak ilyen jó idők! jegyezte meg az elnök, de inkább maga magának. És, szinte megfélelkezve a vendégéről, hozzátette félhangon:

— Majd adjuk még olcsóbban is!

Megfogta a nagy száját, de csak azért, hogy a következő pillanatban kinyissa:

— Igen, vagy nem. Nincs időm a fecsegésre. Akarja magát rám bizni, igen, vagy nem?

— Az állásomat akarom, a többit majd meglátjuk.

— Vigye az ördög, ön vasfejű. Hát kapja vissza. Holnap reggel munkába áll. Egy kis magánkölcsonnel szolgálhatok? Mert rendnek és fegyelemnek kell lenni, most még. Tetszik?

— Szépen köszönöm, én bizony elveszem. Majd lefogják.

— Az a, le. Van azonban egy óhajtam. Ön ne jöjjön ide többet hozzám. Gyant keltene. Minek? Másutt találkozunk, ha szükség lesz rá. Talán önnél. Van önnek rendes lakása?

(Folytatása holnap.)

TÖRVÉNY ELŐTT

Gyilkos suhancok. Az idén március 6-án vakmerő rablógyilkosság történt Mosonmegyében. Két fiatal suhanc: *Kupuy György* és *Sattler Lipót* az országuton agyonütötte s aztán kirabolta *Wurcinger György* jómódu parasztot. A győri esküdtbíró-ság mind a két vádlottat *tizenötévi* fegyházra ítélte. A Kuria ma a vádlottak részéről benyújtott semmisségi panaszokat visszautasította.

Százezzerkoronás sikkasztás. Ifju *Schlesinger* Miksa fakereskedőt néhány héttel ezelőtt a rendőrség letartóztatta. Két üzletfele ugyanis vádat emelt ellene, hogy *Schlesinger* tőlük közel százezzer koronát elsikkasztott. A vádtanács ma sikkasztás büntetése miatt vád alá helyezte *Schlesingert*.

Rum és likőrök

készítése házilag!!

100%—200% megtakarítás!

fillér 80 fillér

egy adag koncentrált jamaika rum kivonat, vagy az alább felsorolt likőrkivonatok bármelyike, melyek segítségével 1½—2 liter igen finom rumot, vagy 2½—3 liter igen finom likőrt készíthetünk. Használati utasítás minden üveghöz. — Allasch, Anisette, Benedictiner, Chartreuse, Császárkörte, Curacao, Cseresznyelikőr, Diólikőr, Podormenta, Kakaó, Kávé (Crème de Mokka), Köményes, Mogygylikőr, Marasquinó, Rosztopsin, Vanília, Waldmeister, Oszli és sárga barack stb. Conc. jamaika rum-kivonat és Cognackivonat

1 kor. beküldése ellenében bérmentve küldök egy adag bármilyen likőr vagy rumkivonatot próbára. Főraktár:

Majthényi Béla

arany keresztes drogéria és illatszertár
Budapest, IX. ker., Vámház-körút 15.

KÖZGAZDASÁG

A budapesti gabonatözsde

I. Készáru-üzlet

20 fillérrel olcsóbb áron elkeltek 16.000 mm. buza. Rozs 15 fillérrel olcsóbb. Zab, tengeri váltózatlan. Árpa 10 fillérrel olcsóbb.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 300 mm. 78.5 k. 24.40 K., 500 mm. 78 k. 24.40 K., novemberi, 100 mm. 78 k. 24.40 K., 400 mm. 77.5 k. 24.40 K., 100 mm. 77.5 k. 24.20 K., 100 mm. 77.5 k. 24.— K., 1000 mm. 77.5 k. 24.20 K., novemberi, 300 mm. 77.3 k. 24.20 K., 150 mm. 77 k. 24.20 K., 500 mm. 76 k. 24.10 K., 500 mm. 77 k. 24.10 K., 500 mm. 77 k. 24.10 K., 500 mm. 76 k. 24.10 K., 200 mm. 77 k. 24.— K., 200 mm. 77 k. 23.80 K., 100 mm. 77 k. 23.80 K., 100 mm. 77 k. 23.80 K., 100 mm. 76.5 k. 23.90 K., 100 mm. 76.5 k. 24.20 K., 200 mm. 76 k. 23.20 K., 500 mm. 76 k. 23.80 K., 300 mm. 76 k. 24.— K., 200 mm. 76 k. 23.80 K., 100 mm. 75 k. 23.70 K.

Pestvidéki: 100 mm. 79 k. 23.90 K., 150 mm. 78.5 k. 24.10 K., 150 mm. 78.5 k. 24.10 K., 200 mm. 77 k. 23.40 K., 300 mm. 76.5 k. 23.60 K., 100 mm. 76.5 k. 23.60 K., 100 mm. 75.5 k. 23.40 K., 600 mm. 73.5 k. 21.— K., üszkös, 1500 mm. 73 k. 21.— K., üszkös.

Felsőmagyarországi: 200 mm. 76 k. 23.60 K., 100 mm. 75 k. 23.40 K.

Bihari: 200 mm. 76 k. 23.80 K., rozsos, 100 mm. 75 k. 23.70 K.

Bácskai: 4500 mm. 78.5 k. 24.15 K., 100 mm. 75 k. 23.40 K., 6-buza.

Mind három hónapra.

Rozs: 350 mm. 21.20 K., 300 mm. 21.10 K., 100 mm. 21.— K., 100 mm. 21.— K., 300 mm. 21.10 K., 200 mm. 21.— K., 200 mm. 21.— K.

Zab: 200 mm. 16.50 K.

Kézpénzfizetés mellett.

Hivatalos jegyzés

Fajta	kilós	Ára 100 kgr.	kilós	Ára 100 kgr.
Tiszavidéki (uj)	75	23.15 — 23.55	79	24.00 — 24.40
"	76	23.35 — 23.75	80	24.— — 24.40
"	77	23.55 — 24.05	81	— — — —
"	78	23.85 — 24.35	—	— — — —

Fejérmegyei (uj)	75	— — — —	79	24.80 — 24.30
"	76	23.20 — 23.65	80	— — — —
"	77	23.45 — 23.85	81	— — — —
"	78	23.65 — 24.05	—	— — — —
Pestvidéki (uj)	75	23.05 — 23.45	79	24.80 — 24.30
"	76	23.25 — 23.60	80	— — — —
"	77	23.45 — 23.85	81	— — — —
"	78	23.75 — 24.05	82	— — — —
Bácskai uj	75	— — — —	—	— — — —
"	76	23.15 — 23.55	—	— — — —
"	77	23.35 — 23.75	—	— — — —
"	78	23.55 — 23.95	—	— — — —
Kosz	elsőrendű uj	— — — —	21.	21.— 21.85
"	középmínőségű uj	— — — —	20.	20.— 21.—
Árpa	takarmány, elsőrendű	— — — —	15.	15.— 15.90
"	takarmány, másodrendű	— — — —	15.	15.— 15.60
Zab	elsőrendű	— — — —	16.	16.— 16.40
"	középmínőségű	— — — —	15.	15.— 16.10
Tengeri magyar	— — — —	— — — —	13.	13.— 14.05
Repce	káposztarepce	— — — —	84.	84.— 86.—

II. Határidő-üzlet.

Lanyha.

Köteések. Az üzlet folyamán a következő köteések történtek:

Októberi buza (1907)	23.48—23.60—23.48
Áprilisi buza (1908)	25.78—25.—25.78
Októberi rozs	— — — —
Áprilisi rozs (1908)	22.72—23.88—22.74
Októberi zab	15.54—15.56—15.50
Áprilisi zab (1908)	16.94—17.02—17.90
Májusi tengeri (1908)	14.02—14.10—14.04

Déli 1 órákor zárulnak.

Októberi buza (1907)	23.48—23.50
Áprilisi buza (1908)	25.78—25.80
Októberi rozs (1907)	— — — —
Áprilisi rozs (1908)	22.74—22.76
Októberi zab (1907)	15.50—15.52
Áprilisi zab (1908)	17.90—17.92
Májusi tengeri (1908)	14.04—14.06

Gabonaforgalom

1907. október 16-tól október 17-ig.

Buza	Erkezett	Elszállított
Buza	33868	—
Rozs	2608	1500
Árpa	16083	238
Zab	22471	12653
Tengeri	1321	1217
Liszt	—	15174
Korpa	3101	3363

Délutáni határidőüzlet:

4½ órákor a következők voltak a záró ár-folyamok:

Októberi buza (1907)	23.46
Áprilisi buza (1908)	24.74
Októberi rozs (1907)	21.86
Áprilisi rozs	23.62
Októberi zab (1907)	15.54
Áprilisi zab (1908)	17.96
Májusi tengeri (1908)	14.06

A budapesti értéktözsde

Gyenge külföldi jegyzések folytán, valamint arra a hirre, hogy az osztrák hitelintézet egy bécsi cég fizetéseképtelenségénél nagyobb mértékben érdekelve van, a mai tözsde irányzata gyenge volt. A helyi piac a pénzdrágaság folytán lanyha, a járadékpiac tartott.

Előtözsde:

Külföld után indulva, gyenge. Köttettek: Osztrák hitelrészvény 635.25—637.50. Magyar hitelbank 747.—749.50. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 467.—467.50. Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 424.—425.50.

Osztrák-magyar államvasut 660.—661.50. Rimamurányi vasmű 543.50. Magyar koronajáradék 92.85—92.95. Közúti vasut 525.—526.50. Városi villamos vasut 272.50.

Déli tözsde:

Helyi eladásokra lanyhult. Köttettek: Osztrák hitelrészvény 636.—634.75. Magyar hitelbank 747.25—744.75. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 465.—467.—. Magyar jelzálogbank II. kib. 422.50—423.50. Osztrák-magyar államvasut 658.—660.25. Rimamurányi vasmű 542.—543.50. Magyar koronajáradék 92.95—93.—. Közúti vasut 523.—524.—. Városi villamos vasut 272.—272.50. Konvertált sorsjegy 143.—. Hazai bank 272.—274.—. Kereskedelmi bank 3300.—. Erzsébetvárosi takarékpénzt. 170.—. Ujlaki téglagyár 262.—265.—.

Utótözsde

Irányzata csekély forgalom mellett nyugodt. Köttettek: Osztrák hitelrészv. 634.—634.50. Magyar hitelrészvény 744.—745.50. Osztrák-magyar államvasut 657.50—659.25. Leszámítoló bank 465.25.

Zárulat délután 4 órákor

Osztrák hitelrészvény 634.—. Magyar hitelrészvény 744.—. Osztrák-magyar államvasut 657.50. Rimamurányi vasmű 542.—.

Bécsi értéktözsde

Bécs, október 17. 4½% papír járadék 96.10 4% oszt. arany jár. 114.40. 1860. sorsjegy 149.25 Osztr. hitelsorsjegy 446.—. Angol osztr. bankrészv. 297.50. Bécsi Bankverein 527.50. Osztr.-magy. bank 17.77. Déli vasut 150.—. Duna gőzh. társ. 1016.—. Dohány részv. 408.—. Cs. k. arany (vert) 11.37. Német bank váltók 117.41. 4½% ezüst jár. 96.05—790 Osztr. koronajáradék 96.25. 1864. sorsjegy 255.50 Osztr. hitelint. részv. 633.50. Union-Bank 531.50. Osztr. Länderbank 423.—. Osztr. m. áll. vasut 658.25. Elbe-völgyi vasut 425.—. Alpési részv. 600.75. 20 frankos 19.20. Londoni váltóár 240.40. Lipótkohó 411.—. Török-sorsjegyek 183.50

Bécs, október 17. 4% arany-járadék 110.45 Tiszai és szeg. kölc. sorsj. 142.50. Magy. hitel. részv. 747.50 M. lesz. és váltó részv. 464.—. Rimamurányi 542.—. M. cukoripar ——. Adria hajózási r.-t. 400.—. Magyar koronajáradék 92.90. 4% magy. földteherm. kötv. 92.70. M. nyer.-k. sorsjegy 191.75 Kassa-Oderb. v. részv. 356.—. M. keresk. bank 32.95 M. Jelzálogbank 419.50.

Külföldi értéktözsde

Berlin, október 17. (Zárulat.) 4½% papírjára. dék 97.80. 4% oszt. arany jár. 97.60. Osztr. hitel. 195.50. Déli vasut 29.—. Orosz bankjegyek 216.40. 4% új orosz kölcsön 71.30. Disconto Cdmmandit 172.—. Dynamit Trust 161.75. Harpeni 203.25. Unifikált török jár. 93.30. 4½% ezüst járadék 96.10 4% magy. arany jár. 93.90. Magyar koronajáradék 93.—. Osztr. m. államvasut 141.—. Bécsi váltóár 85.15. Olasz járadék ——. Ált. Villamos Edison 198.—. Gelsenkircheni 197.25 Laurakohó 225.40.

Berlin, október 17. (Zárulat.) Buza —.—235.—. Rozs 211.50.—210.25. Zab 179.75. 185.75. Tengeri —.—50.—.—. Olaj 74.80.—.—. Szesz —.—.

Minden huzás után megküldjük a Sorsolási Tudósítót.

2 millió és 200.000 korona

10- és melléknyereményekre játszik évente, a ki

1 darab évente 6 huzásban játszó Konvertált Jelzálogbank - Sorsjegyet

vásárol.

Havi befizetés ára onkint	20 havi részletfizetésre	Á K	8-30
25	"	7	"
30	"	6	"

Legközelebbi huzás mar október 25-én lesz, a midőn 100,000 koronával sorsoltatik ki. Mar az első részlet beküldése után megküldjük a sorsolási és számlát tartalmazó részleteket (törv. okm.) azonnali juttatással.

Letétre adjuk ezen 10 korona foglaló előzetes befizetés sorsjegyeket a hiv. napi árfolyam szerint; a hátralékos összeg után pedig jutányos kamatokkal számolunk. A foglaló vétele után azonnali megküldjük a sorsolási részleteket, melynek birtokosa az azonnali juttatással megküldött részleteket élvezi.

Altalános Bank Részvénytársaság

Budapest, VII., Erzsébet-körút 39. sz.

Belépési felhívás!

Az általunk alakított 50 drb évi 6 huzásban játszó

Konvertált Jelz. sorsjegy csoportba.

Ezen sorsjegycsoport 50 tagból áll és 36 havi időtartamra alakult. Minden tag havonta 5 kor. 50 fillért fizet be a sorsjegycsoport tartama alatt az 50 drb sorsjegyre

teljesen ingyen játszik

a kihúzott sorsjegyek nyeremények egy ötvened részének részese és a 36 hónap (3 év) lejártá után minden tag 1 drb Konvertált Jelz. sorsjegyet kap, melyre még 53 évig játszhat.

Az első részlet beküldése ellenében megküldjük az 50 drb Konvertált Jelz. sorsjeggyel ellátott sorsolási és számlát tartalmazó részleteket azonnali juttatással.

SZÍNHÁZAK

Péntek, 1907. október 18-án.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Zárva.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

A nászinduló.

Dráma 3 felvonásban.
Kezdeté 1/3 óraker.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

A vig özvegy.

Operett 3 felvonásban.
Kezdeté 7/8 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.

Josef kisasszony,

a feleségem.
Vígjáték 3 felvonásban.
Kezdeté fél 8 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.

(Vig-Opera).

A sárga domino.

Operette 3 felvonásban.
Kezdeté 7/2 óraker.

URANIA SZÍNHÁZ.

A tenger.

Kezdeté 7/3 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Éjjeli szállás.

Kezdeté 1/28 óraker.

Eldorado (Csoda) Színház

Rákóczi-út 64.

Az éneklő-, beszélő- és mozgó

színházban.

1. Adj egy kis szerelmet. 2. Maxim

dal. 3. Bumiliza dal. 4. Lovag

dal. 5. Binta dal. 6. A füstölő

kályha. 7. Az életközdelem. 8.

Mágneses páncél.

Kezdeté fél 6 óraker. — Örökönt

előadás fél 12 óráig. — Pályat

ülés 1 kor. Zsolya 80 fill., zari-

szék 60 fill., 1. hely 40 fill., H.

hely 30 fill.

Modern Színház - Cabaret

Andrássy-út 69.

Három istennő. Prológ. Irta

és előadja Pálmay Ilka. A trón-

örökös. Életkép. Irta Szomaházy

István. Drágaság. Pesti jelenet.

Irta Molnár Ferenc. Jus prima

noctis. Operette. Irta Heljai J.

és Szirmai A. — Cabaret-számok-

ban fellépnek:

Pálmay Ilka, Medgyaszay

Vilma, Keleti Jutiska, Vörös

Ily, Nyáray Antal, Kádós

Andor, Solyom Márton.

Kezdeté 9 óraker.

„Intim-Vendéglő“
VIII. Sándor-tér 4. (Gutenberg-palota.)
folyó hó 13-án megnyit.
Fényes berendezés. Polgári árak.
Valódi magyar konyha. Közvetlen
a termelőktől vásárolt kitudó borok.
Számos látogatást kér
Takáts János és Társa
az Erzsébet-Rósfürdő vendéglőse.

Előzetes jelentés!
Keleti-Színház
VII., Baross-tér 15. sz.
A MAGYARORSZÁG-KÁVÉHÁZ
épületében e hóban
nyílik meg.

FOLIES CAPRICE
Igazgatók: LEITNER és KELETI Révay-utca 18. Rendező: ROTT SÁNDOR
UJDONSÁG! Az előadás kezdete fél 9 óraker. UJDONSÁG!
Ujdonság! Ma és mindennap 9/2 óraker. Ujdonság!
Biztos diagnózis
bohózat írta: Cagliostro.
Végül 11 óraker!! Szenzáció!!
„Die lästige Wittwe“
bohózat 1 felvonásban. Irta: SATYR.
Továbbá: Trebitsch Sándor és Baura Emil urak új
szóló számaikkal.
Nappali pénztár délelőtt 9-11-ig és délután 3-6-ig.
Az I. emeleti CASINO DE PÁRIS megnyit. Kezdeté fél 12 óra-
ker, többek között a 7 híres Postillonok, valamint angol és
francia különlegességek fellépé:

Művésztel kivitelű és polgári
BUTOROK óriási választék-
ban kaphatók a
MÜBUTORKERESKEDELMI R. - TÁRS.-nál
IV., Váczi-utca 9.
a földszinti
díszteremben.
10168
Vértes-féle sóborszesz
Minden házban szükséges

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorba-
soknak és székszorulásban szenvedőknek.

1902. 1903. 1904. évben 18 első díjjal kitüntetve.
KALLAI LAJOS motorgyára
BUDAPEST, VI., Gyár-utca 28. szám.
(Régi házszám VI., Gyár-utca 50. szám.)
Teljes jótállás kitudó cséplésért!
Kallai Lajos-féle
bírnéves villamos benzín
lokomobil cséplőkész-
letek, melyek gép és nél-
kül bárki által könnyen
üzemben tarthatók, legjobban ajánlatok.
GŐZGÉPEK BECSEKÉLTETNEK
Ezen motorok több 100 példányban kitudóan mű-
ködnek az ország minden részében. Többek között:
Kozma József Kadarkut, Somogy megye.
Tóth Péter bagi földbírtokos, Csantavér, B. B.-m.
G., Biró József földbírtokos, Czegéd, Pest megye.
Olcsó árak részlete. Árjegyzék ingyen.

MEGHÍVÓ.
Az újságkiadó tisztviselők egyesülete
szombaton, október hó 26-án, este 8 óraker tartja a
VI. ker. függetlenségi kör dísztermében, Andrássy-út 67.
rendkívüli közgyűlését
TÁRGYA: A m. kir. belügyminiszter által jóvá-
hagyott alapszabályok bemutatása.
Budapest, 1907. október 17.
Sümegei Vilmos, Brody József,
alelnök. alelnök.
Vadnai Henrik, titkár.

Magyarnak Pécs! Németnek Bécs!
Ne küldjük pénzünket külföldre!
Kockázat kizárva! Nem tetszőrt a pénz vissza-
adatik vagy a tárgy kiserültetik!
Csak szabályozott, kipróbált
pontos járásu órákat szállítok.
Órákért 10 évi jótállás.
Megrendelést legelőször a
postautalványon elküldeni.
„Toronyharang“
ébrasztó első minőségű
gyártmány, erős és pontos
szerkezettel, 30 óráig jár,
a számlap előtt 30 cm. átmé-
rőjű üveglappal
6 kor. 60 fill.
Schönwald Imre
magyar órásmester, ékszergyáros PÉCS.
Ki ezen lapra hivatkozik, megkapja ingyen és bérmentve
3000 ábrát tartalmazó árjegyzékemet.

Hajhullást
korpaképződést és mindennemű hajbetegséget azon-
nal megszüntet a világhírű VELLNER-féle
PETROLIN.
1 üveg ára 1 korona.
Vellner „HERKULES DROGERIA“ Bpest, Kálvintér 9

UJONNAN BERENDEZVE!
MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI SZÉNSAV-MŰVEK
kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű ter-
mészetes vegyileg legtisztább folyékony
SZÉNSAVAT
a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból
szodavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra.
Össze nem fejezhető mesterségesen előállított, kevesbé kiadós szénsavval.
Megbízható szigorúan lelkismeretes kiszolgálás!
Buziásfürdői ásvány- és gyógyvizek
1/1 és 1/2 literes üvegekben.
Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás.
Elsőrendű asztali víz!
Felvilágosítással készségesen szolgál Muschong-buziásfürdői szénsav-
művek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.
Sürgönyeim: Muschong, Buziásfürdő. Interurban telefon 18. sz.

VÁSZON GYÁRI RAKTÁR
AJÁNL EREDETI GYÁRI ÁRAKBAN
VÁSZON és DAMASZT ÁRUKAT UGYSZINTÉN
SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FEHÉRNEMŰEKET
MINTÁKAT SZÖVETEKŐL MOSÓKŐL
VALAMINT VÁSZONÁRUK-
BŐL és KÉPES FEHÉRNEMŰ-ÁRJEGYZÉKET
INGYEN és BÉRMENTVE KÜLD.
AUER IGNÁG FIA
BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 10.

Caruso
a világhírű tenoristát
mindenki otthon hallhatja,
aki vesz egy CARUSO-Gramofont
Sternberg Ármir és Testvére
csász. és kir. udvari hangszergyáros cégnél
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 36. SZ.
AIDA, BAJAZZO, RIGOLETTO
és más hírneves darabot élethűen reprodukál a
CARUSO-GRAMOFON. Ár 70 korona.

Legújabb találmány!
Magyar szabadalom!
Magnezia-gáz.
Legszébb és legolcsóbb
világítás.
Ötszörös világító erő.
Teljesen veszélytelen, mert
robbanó-anyag benne nin-
csen. Teljesen szagtalan.
Egy 20 gyertyafényű láng
óránként 1 fillérbe kerül.
Prospektussal és költségvetéssel
szívesen szolgál az
Első magyar magnezia-gáz
világítási társaság
Szente Elemér és Társa
BUDAPEST, VII.,
Erzsébet-körút 35.

Gázcsillárok
5 és 3 ágú, villanyra is berendezve, használt
de nagyon jó állapotban, azonnal eladó. Cim
KERTÉSZ PÁL, Rákóczi-ut 40

Reggelizés előtt fél pohár
Igmándi keserűvíz
az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt telje-
sen rendbe hozza.
Kapható mindenütt,
kis és nagy üvegekben

APRÓ

E rovatban minden sz6 egyszeri beiktatása 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jelölés alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert éretük semmiféle felelősséget nem vállalunk.

Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenéséig számított négy hét alatt címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

Apróhirdetési levelezőlap
A NAP vagy A HIR részére kapható minden dohánytözsédben. Érvényes 10 szög, ára 20 fillér

Olcsón levelezhet
mindenki, aki
A Nap: A Hír
apróhirdetési lev. lapját megveszi Érvényes 10 szög, ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsédben.

Házasadhat
mindenki, aki
A Nap: A Hír
apróhirdetési lev. lapja után hirdet Érvényes 10 szög, ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsédben.

Állást kaphat
mindenki, aki
A Nap: A Hír
apróhirdetési lev. lapja után hirdet Érvényes 10 szög, ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsédben.

Betöltendő állást
hirdethet a legkisebbebb
A Nap: A Hír
apróhirdetési lev. lapja után. Érvényes 10 szög, ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsédben.

Oktatást
nyerhet mindenki, aki
A Nap: A Hír
apróhirdetési lev. lapja után hirdet Érvényes 10 szög, ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsédben.

Butor
legelősebb közvetítője
A Nap: A Hír
apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 szög, ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsédben.

Adás-vétel
legelősebb közvetítője
A Nap: A Hír
apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 szög, ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsédben.

Lakás
legelősebb közvetítője
A Nap: A Hír
apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 szög, ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsédben.

Pénzkölcsön
legelősebb közvetítője
A Nap: A Hír
apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 szög, ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsédben.

Gyümölcs
legelősebb közvetítője
A Nap: A Hír
apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 szög, ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsédben.

Üzlet
legelősebb közvetítője
A Nap: A Hír
apróhirdetési levelezőlapja. Érvényes 10 szög, ára 20 fillér. Kapható minden dohánytözsédben.

Levelezés
Mellőzve
köt. csak asszonyt keresek. „Azért” jellegű kiadóba ir. válaazt kérek jelesni. 9229

Fiatal
csinos asszonyka urt ember ismeretséget keresi, ki némilleg támogatná. Ajánlatok „Egy leányka” jellegű kiadóhivatalba kéretnék. 18083

Szép asszonyt
köt Csengery-utczába kísérem, kerem, irjon kiadóba „Cvikkeres” czimen. 10499

Nyász-utcai
barna asszony. Találkozhatunk? Mikor? Választ „Antonius”-nak ide küldje. 5100

Házasság
Házasságokat
ingyen közvetít. Házasságlakók Újsága Budapest, Lillom-utca 54 Kérjen mutatványszámot. 371

Házasságokat
utólagos díjazásért díszkéretn közvetítok. Papp, Rákóczi-ut 65. Válaszbélyeg. 10799

Állást Keresők
Házvezetőnői állást keres megbízható íz. öz. asszony. Szives megkereséseket „Anyahelyettes” jelölés alatt a kiadóba kér.

Ügyes
fodrász ajánlkozik mérsékelt díjazásért. Stera, Mikszáth Almassy-ter 12. I. 8. 906

Számtartók
Íz. nős és nőlenek keresetnek. Krakauer, Nagymező-utca 25.

A t. c. gazdáközönség
és iparvállalkozók figyelmébe ajánlom 1884 óta fennálló gazdasági és iparszemélyzeteket elhelyező irodámat. Gazdasági, gépészek, kovácsok, molnások, szeszfőzők, kortéscsök, kezesség és felelősséggel, főnököknek díjmentesen elhelyeztetnek. Krakauer Armin, VI., Nagymező-utca 23. szám. Telefon 94-76. 10.008

Házmesteri
állást keres tisztességes, gyermektelen házaspár. Cime Kazinczy-ut. 44. ajtó 4. 519

32 éves
intelligens urinő vagyok házvezetőnőnek ajánlok az intelligens életesebb urhoz. Aki ilyen álláshoz juttat 20 koronával fogom honorálni. Cím a kiadóhivatalba. 18012

Szerelő
óvadékképes, keres házfelügyelői állást. Cím a kiadóban. 17819

Házitanitónak
ajánlkozik IV. éves tanító-jelölt. Wottiz Izidor. Rókk Szilárd-utca 26. 5777

Házmestrnek
ajánlkozik józan, becsületes, gyermektelen pár elsőjére. Kazinczy-utca 44. f. 4. 9906

Betöltendő állások
Kifutólánny
10 korona fizetéssel felvétetik. Mayerhoffer Károlyné Rákóczi-ut 29. 6446

Magántitkári
házonduki és hasonló bizalmi állásokat keresőknek ingyen küldetk összes betöltendő állásokat tartalmazó Országos Pályázati Közlöny mutatványzáma. Budapest, Nap-u. 13. 33609

Festő tanuló
felvétetik Braun B. Rottenbiller-ut. 6a. műteremben, jelentkezhetni d. u. 2-4 között. 9925

317 állást
mindentéle szakmából közöl a most megjelent Országos Pályázati Közlöny. Ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal, Budapest, Nap-u. 13. sz. 35900

Munka
és tüke, minden egyének vidéki ajánlatok. Guttman, Munkás-utca 13. 5374

Szininövendékek
jól jövedelmező mellékfoglalkozásra alkalmazhatók. Irásbéli ajánlatok az Általános Tudósításhoz, Erzsébet-körút 41. címzandók. 250

Butorcsmagoló
asztalos, 26-28 korona fizetéssel felvétetik. Butortzlet, Nádor-u. 14. 6828

Pályázatok:
könyvelői, pénzügyi, irodavezetői, gazdatiszti, erdőszeli, géposzi, raktárnoki, lovelői, házfelügyelői, főmolnári, szeszfőzői, gyógyszeri, mérnöki, rajzoló és még sok más különféle szakmába válgó férfiszemélyzet. Feltételek olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Budapest, Nap-utca 13.

Oktatás
Cimbalom-tanítónő
tanít külön módszer szerint kottából, vagy cigányosan mérsékelt áron, ugy saját lakásán mint házon kívül. H rom hónap alatt biztos eredmény. VII., Óvoda-utca 19 III. em. 32. 668

Parlamenti
gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsíró-iskola. Díjtalan gépirás-oktatás. Magyar-német fogalmazás. Kereskedelmi akadémián rendezett tanfolyamok. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyamai. Alapította Markovics Iván 1863. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelberger Szakiskola, ezelőtt Gyár-utca 4., (most kizárólag Liszt Ferenc-ter 10.). Címre virgázzunk! A szakiskola irógépegektől a más utánzott nyelv tanfolyamoktól független. Telefon 64-68. Nyitva sept. 1-től július 1-ig.

Angelt,
franciát, németet, zongorát olesón tanítok. Gyöngygyuk-utca 3. I. 13. 5802

Szabástankönyv
magántanulásra 2 kor. Szabásban divatlap szerinti rajzolásban teljes kiképzés 10 ft. Stern, Szabászati iskolája, Nefelejts-utca 27. 2. 11476

Vidéki
polgári iskolai igazgató ellátására elfogad egy-két fiu vagy leány gyermeket, hanyag vagy egyene tehetőségűt is. Kiket iskolájába utólagosan is felvesz. Gynnazisták is jelentkezhetnek, mert iskolájában a latin nyelvet is tanítják. Kijutó eredményért garantál. Díjazás mérsékelt. Leveleket „Igazgatóknak” a kiadóba. 5961

Polgáriskolai,
reáliskolai, gimnáziumi, kereskedelmi egyéves önkéntesekre képező vizsára, minden elő-és javítóvizsára a legközelebb 166 alatt legjobb sikerrel előkészít „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. szám I. em. 3. 10182

Stenográfia
Budapest legnagyobb és legkedveltebb gyorsíró-iskolája a
„STENOGRÁFIA”
országos Gabelberger magyar, német gyorsíró és gépiráskola. Kereskedelmi szaktanfolyamok.

VII., Kazinczy-utca 8. I. em.
(Össze nem tévesztendő a Kazinczy-utca 3-as szám alatti Stolce-rendszerű iskolával.) 10021

Zongoratanítónő
még néhány szabad órával rendelkezik. Dolány-utca 86. I. 13. 9347

Cimbalom-
tanítónő keres fiatal ur, ki jól és olesón tanít. Levelek I. E. címre. 5550

Szabásmitát
bármilyent, 50 fillér bélyegért küld Stern Sanu, párisi szabászati intézet, Nefelejts-utca 27., ajtó 29. 9127

English
taught by highly intelligent American lady. Danjanich-ut. 37. 10059

Butor
Régi butorszalon
Budapest, Forenciek-ter 3. sz., főlelelet. Vétel és eladás. Polgári, urasági berendezések, keleti szönyegek, csillárok, tükrök és régiágek, 30 százalék megkárkítás. Telefon 82-15. szám. 139

Különféle butorok
azonnal olesón eladók. Privát! Sándor-utca 30/A. földsz. 5. ajtó.

Uj rendszerű BUTORHITEL.
Butorok csakis a legjobb kivitelben kaphatók készpénzért v. banknál törleszhető részletek V. Váci-körút mellett.

Három szoba
butor, jókarban, eladó. Garay-ter 14., I. e. 12. 11398

BUTOR
teljes lakberendezés, készpénzért és banknál kölcsönözhető havi részletekre legelősebben szállít.
BARTOK FARKAS
butornagykereskedő
BUDAPEST, VII., Király-utca 13. sz.
Gozsdu-palota, II. és II. udv.
HITELSZTÁLY
fizetési feltételei:
800 koronáig havi 10 kor.
500 " " " 15 kor.
600 " " " 20 kor.
1000 " " " 40 kor.
Előleg 5%. — Szabott árak, ugyanazok mint készpénzfelvételénél. — Szállítás vidékre is. Felvétel és díjmentesen. **Album 1 korona.**

Butorok
hála-, ebéd-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, irodaberendezések, ruh- és mahagon butorok, szönyegek és függönyök, börgarnitúrak eladása és vétel.
WECHSLER KÁROLYNÉ
VII., KIRÁLY-UTCA 23., I. e (Kazinczy-utca sark.)
Adás-vétel
Pianinók,
zongorák, harmóniumok részletekért kaphatók Horváth hangszerezésnél, Erzsébet-körút 2. 10506

Billiárd-asztal
jó állapotban olesón eladó. Sándor-utca 30/A., földszint 5.

Szepsregyári berendezés
3 kütő, 5 varrógép, 1 esztergápad stb. tárgyak legjobb karban eladók. Cím a kiadóhivatalban. 18310

Tárogató
eladó 45 frórt. Végli Lajos Nap-színház-utca 22. 9397

Üzlet
Biztos egzisztencia,
Hevesmegyei nagyüzéségben, más vállalat miatt eladom egy 18 éve fennálló korszma-és fűszerüzlet (trafik és bélyeg-eladási engedéllyel), a házsal együtt, a melyben a korszma- és a fűszerüzlet helyiségen kívül szép urlakés van, több melléképület, pince, jégverem és záop nagy kert. Bővebb felvilágosítás a lap kiadóhivatalában.

Pénz
Pénzkölcsönt
kaphatnak banktól gyorsan, privátul amap. Marton, Rákóczi-ut 65. Válaszbélyeg. Telefonszám 81-75. 272

Személyhitel
magánpénzt, kezes nélkül is, 24 óra alatt megstersek 1-2-3 havi lejáratú. Bankkölcsönt 3 nap alatt, havi vagy negyedévi törlesztéssel, részvényszerűsággel, nem szövetkezetektől. Marton, Rottenbiller-utca 12., I. 14 szám. Telefonszám 84-60. Betáblázásokat hátra, földre, telekre, II., III. helyre is két nap alatt elintézek olesó kamatra. 10.005

Pénzkölcsönt
rövid lejáratra. Törlesztéses és jelzálogkölcsönt, I. és III. helyre is, valamint tisztviselőknak fizetési előlegeketi ugy helyben, mint a vidéken, saját információmra amap folyosítatok. Bank- és váltóbizományi ház, Parkas, VII., Wesselenyi-uten 17. Válaszbélyeg/ Telefon. 660

Pénzkölcsönt
BALÁZS és TÁRSA butorraktárban Budapest VI., Révay-utca 3. szám. Váci-körút mellett.

Pénzt butorra,
kocsokra, varrógépekre e, kerékpárokra, könyvekre és bármely tárgyra, melyeket nálam be-raktározunk 8 százalék mell t. Tauber és Társa VII., Baross-ter 8., I. emelet. Telefon 97-98.

Lakás
Szépen
berendezett, az előszobából különbejárattal, kétablakos, butorozott szoba, intelligens uronól két urnak azonnal kiadó, esetleg teljes ellátással. VII., Akácfa-utca 24. II. 13.

Butorozott
szobák központi jályudvarnál. Remete-utca 10. napokra, hetekre kiadó. 256

Különféle
Legkényesebb
megbízásokat teljesítok jutányosan. Ungár E. magán utató-iroda Epest, József-körút 62. 254

Levélbélyeg-
gyűjteményemet fe oklatom 5 K 95 ft. lerért küldök 24 korért 2 95-ért 12 kor-ért Gyönyörű példányok 5 koronás próbaküldemény 1-30 Portó (Válaszbélyeg) Nagysolymossy, Marosbogat 10788

Munka-
és tüke minden egyének. Vidéki ajánlatok Guttman, Munkás-utca 13. 5375

Elvállalok
főhereműt javítani és harisnyát fejelni és stoppolni. Tömő-utca 14 ajtó 17. 1500

Poloskairást
jegáttással padló beeresztéssel, sorolást vállal Nutter Andrassy-ut 56. 20502

Csinos leány
Amerikába menne, ki adna költséget „visszatérem” jellegére a kiadóba. 10801

Sorsjegy-ügynököket
előnyös feltételek mellett alkalmazunk
Központi Kereskedelmi és Iparbank r. t. vátozleté.

BUDAPEST, V., Váci-körút 26.

Női óvszer.
Női orvosok által kipróbálva, nagyon megbízható és soha nem mondja fel a szolgálatot

Melussa-Ovale.
Minta oktatással ogvitt K. 2.40. Kapható minden gyógytárban és drogeriában, vagy a Dresdener Bot. Laboratorium G. m. b. H. széküldési irodája által E. Than, Wien, III., Postfach 5. 10010

18 forinttól
mérték után készítjük a legelősebb férszítónyrt, teilkabátot, felöltőt francia, angol- és hazai szövetekből.
28 forinttól szalon. Ferenc József, Irakk és szakköltőnny a legközelebb krep- vagy himalaja-szövetekből. Budapesti évi lakóknak kedvezményes évi részletekre is. Négy éven keresztül törlesztéssel szabunkat nagy mintagyűjteményrel vidékre is küldjük.
GROSSMANN B. és TÁRSA
Budapest, Nagydófa-utca 3.

„MAGYAR TEXTILIPAR”
Folyóirat. 10008
A pamut, gyaplu, len-kender, selyem- és juta ipari és kereskedelmi Közlönye.
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidéken.
Megjelenik havonta 2-szer.
Előfizetési ára egy évre 12 kor.

30 korona
Finom szövethál dívtos férföltöny vagy felöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben. „Haza Versenyszabóság” Budapest, VII., Thököly- (Csömöri)-ut 3. szám I. em. — Vidékre minták bérmentve.
Elsőrendű 29840

„THE ROYAL” beszélgép
a legújabb modell-eket szigoruan sz eredeti gyári árakon
45% árleszállítással
szállítunk havi 8-10 kor. részletekre is, vidékre is bérmentve.
Láng Jakab és Fia
grammofon nagykereskedők
Budapest, József-körút 41.
Főközlötnk: VIII., Baross-ter 4. sz. és Budán, Zsigmond-u. 9. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

35 korona
egy dívtos férföltöny vagy felöltő mérték után remek szabásban, finom gyapjuszövetekből.
FRIED ARMIN
szabómesternél Budapest, Váci-körút 39/H. Vidékre minták bérmentve. Három éltöny rendelésnél évsavasú jéggyel ellátott szabásmunka költségmenten odautazik.

Urak! Fel a szemekkel!
A világon egyedülálló magánkezelés. A férfierő azonnali helyreállítására a **Dr. LUCKESCH Floricithin-tabletták**
Által. Jótállás 3-szoros. Minta és oktatási füzetke 1.40 fillér. Kapható minden gyógytárban és drogeriában, vagy a Dresdener Bot. Laboratorium G. m. b. H. széküldési irodája által E. Than, Wien, III., Postfach 5. 1000a

34 korona
egy dívtos férföltöny vagy felöltő mérték után, remek szabásban, finom gyapjuszövetekből
Rosner B. és Társa
férfi szabóknaál, Budapest, VI., Váci-körút 37. Vessünk szögöcskűt minőségű nyersáruól. 20520

Beraktározási
előlegező- és butorszállítás vállalat.
Elfogadunk beraktározásra bu orokat, varrógépet és mindenemű árukat. Adunk azokra kölcsönt 7% évi kamatra ugy helyben, mint vidékre.
HELLER TESTVÉREK
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. Rákóczi-(Korcs)-ut sark. Telefonszám 79-85.

30 korona
Finom szövethál dívtos férföltöny vagy felöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben. „Haza Versenyszabóság” Budapest, VII., Thököly- (Csömöri)-ut 3. szám I. em. — Vidékre minták bérmentve.
Elsőrendű 29840